

(ISSN: 2587-0238)

Er Türküresin, H. (2022). Bibliometric Analysis of Educational Research on Refugees *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 7(17), 266-307.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.452>

Article Type (Makale Türü): Research Article

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF EDUCATIONAL RESEARCH ON REFUGEES

Hafize ER TÜRKÜRESİN

Assist. Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar University, Kütahya, Turkey, hafize.er@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2146-0036

Received: 16.12.2021

Accepted: 12.02.2022

Published: 01.03.2022

ABSTRACT

This study aims to make a bibliometric analysis of educational research for refugees reviewed in the SCI-Expanded, SSCI and A&HCI indexes in the Web of Science (WoS) database. A scientific mapping technique was used in this study in which a descriptive survey model was used. Analyses were performed on 820 open access data published between 1975-2021. Studies limited to specific criteria were downloaded as "csv" files from the WoS database. Descriptive analysis and bibliometric analysis methods were used to analyse the data. Network analysis maps of the data were made with the VOSviewer program. In the study, bibliometric analysis was conducted in eight categories. These are the number of articles written by years, citations made by years, the most cited journal and author information, the journals with most publications, the active countries, the languages in which the articles are published, keyword network analysis, abstract word network analysis. According to the research results, the first educational research on refugees belongs to 1980, and it is seen that there has been a significant increase in studies since 2015. The most cited article was written by Taylor and Sidhu in 2012. The journal in which the most educational research on refugees was published is the journal called "International Journal of Inclusive Education". When the countries in which the studies were published were examined, it was seen that most studies were in the United States of America, followed by Australia and England, respectively. In terms of their languages, it was determined that almost all of them was in English, and works were published in 9 different languages, including German, Spanish, French and Turkish. In common word analysis, the most repeated keywords were "education", "student", "children", "experiences", "immigrant", "identity". The most repeated words in the abstract parts are "refugee", "study", "student", "education", "school", and "experiences".

Keywords: Bibliometric analysis, refugee, education.

INTRODUCTION

From past to present, people have had to leave their place of residence for different reasons and migrate to foreign countries (Aksoy, 2012). Policies aimed at the efforts of the nation-states that emerged after WWII to create homogeneous societies led to the emergence of human mobility (Kartal & Başçı, 2014). Although the migration graph has increased and decreased in different years, the end of WW II, the cold war, the birth of the European Union, and the collapse of the Berlin Wall are important breaking points (Canatan, 2013). After WWII, human mobility moved to the highest levels and exiles, deportation and forced labour; refugee movements formed the basic types of migration (Bade, 2003).

The post-war restructuring process brought the labour supply to the agenda due to the deficit in the industrial sector, and the “guest worker” term, a foreign national who is permitted to reside and work in a host country for a certain period of time, was emerged and guest worker period began after 1945 (Cengiz, 2013). In this period, which started in the 1945s and continued intensely until the 1960s, European countries such as England, France, the Netherlands, and Belgium faced immigration from the former colonies. To illustrate this, during that period, France received immigration from Algeria, Morocco and Tunisia, and England received immigration from Pakistan, India and Ireland (Castles, Stephan & Miller, 2008). When examined at the international level, migration events until the 1960s were generally ethnic and religious, while the post-1960 period mainly was labour-intensive (Aksoy, 2012). In particular, due to the low population in the European Union countries but the increasing need for the labour force, these countries took migrant workers to their countries.

In the 1970s, due to the events that took place, people in Western countries did not support anti-immigration policies and approached immigration positively to their country (Günay, Atılğan & Serin, 2017). The positive perspective towards immigrants was short-lived and started to be perceived as contrary to the interests of nation-states from the 1970s and was perceived as a threat from the early 1980s (Kaya, 2016). In the 1980s, Western countries stated that they no longer needed labour force and imposed restrictions on migration movements and made that process very difficult (Hayter, 2000). The basis of the negative view towards immigrants that continued throughout the 1970s and 1980s is the understanding that immigration feeds underdevelopment and leads to unbalanced growth. In the 1990s, the negative perspective was replaced by the optimistic perspective, and the understanding that migration and development would progress in parallel prevailed in those years (Aktaş, 2014). With the collapse of the Eastern Bloc in the 1990s, there was a wave of migration from the south, and the number of immigrants constituted almost 3% of the world's population (Dinçer & Eşsiz, 2021). According to the International Organization for Migration (IOM) data, the immigrant population was more than 84 million in 1970, and its ratio in the world population was 2.3%. In 2020, the immigrant population was more than 272 million, and its proportion in the general population had increased to 3.5%. By 2050, it is estimated that there will be 230 million international migrants in the world (International Organization for Migration (IOM), 2020).

Migration movements, one of the world's agenda topics in the historical process, continued in the 2000s. In particular, the process that broke out in North Africa in 2010 and was later called the Arab Spring accelerated the migration to many countries, including Turkey (Ekici & Tuncel, 2015). The immigration wave that started with the Syrian refugee crisis in 2011 changed the immigration policies of European Union countries, and EU countries followed a policy of keeping the immigration wave under control by cooperating with third countries (Dinçer & Eşsiz, 2021). Due to its role as a bridge in terms of geopolitical position, Turkey has been one of the countries that have undergone migration flows in recent years (Arslan & Yıldız, 2019). Turkey ranks first globally as it hosts the highest number of forced migrants (Meçik & Koyuncu, 2020). According to the United Nations (UN) Report for 2015, while the most significant number of immigrants in the world live in the USA, the most significant number of refugees are in Turkey (Demir, 2022). This report shows that in recent years, many people around the world had to migrate to Turkey due to the persecution they faced.

Although the words immigrant, refugee and asylum seeker are used interchangeably in everyday language, they differ in meaning. Immigrant refers to people who voluntarily leave the country they live in to achieve better living conditions, while refugees are people who fear that they will be persecuted due to their religion, language, race and thoughts and have to leave their country for these reasons. On the other hand, asylum seekers refer to people whose applications for asylum have not been finalised yet (Ünal, 2014). Over time, the increasing number of immigrants changes the structure of societies and brings problems for countries in many aspects, such as social, economic, political, and educational (Dinçer & Eşsiz, 2021). In particular, refugees and asylum seekers among immigrants have difficulties in adapting to the society they live in (Duğan & Gürbüz, 2018; Nash, Wong & Trlin, 2006). In recent years, this problem has been felt more and the countries that have migrated have taken various measures.

Education plays an essential role in preventing these problems and integrating refugees into society. Education is considered one of the crucial factors that enable refugees to get used to the countries they go to (Bal, Cavkaytar, Artar & Uluyol, 2021). While working on integrating refugees into society, health, accommodation, and nutrition come to the fore in general, but studies on language, culture and education are not sufficiently mentioned (Başar, Akan & Çiftci, 2018). According to United Nations High Commissioner for Refugees data, 50% of refugee children and 75% of secondary school refugee children do not go to school (UNHCR, 2016). The main reasons for the low enrollment rate of refugee students are their staying away from education during the migration process, economic reasons, language-related problems, and cultural problems (Erdem, 2017). Rousseau and Guzder (2008) express the importance of education for refugee children with the words that schooling should be increased so that refugee children can carry themselves to the future and connect with society. Education enables refugee students to cope with the difficulties they experience (Mackinnon, 2014), accelerates their adaptation process (Pinson & Arnot, 2010) and contributes to their hope for the future (Özgür, 2016).

Many countries have understood the importance of education for refugees and asylum seekers, and there has been an increase in studies conducted in this direction in recent years (Beltekin, 2016; Dryden-Peterson, 2020; Jupp & Luckey, 1990; Mareng, 2010; Miller, 2009; Takeda, 2000; Taylor & Sidhu, 2012; Vasquez, 1980). As the number of studies increases, it becomes difficult to follow the studies' development and trend, make a general evaluation, and identify the gaps in the literature. In this sense, it is crucial to quantify the literature and identify trends in the field by evaluating the results. In recent years, due to the increase in academic publications, bibliometric analysis has been more preferred and is becoming increasingly popular (Demir & Çelik, 2020). Bibliometric analysis facilitates the statistical analysis of scientific studies and the holistic evaluation of the studies (Ayanoglu, Demir, Gür-Erdoğan, 2021). Revealing past research trends makes future research trends predictable (Zhao et al., 2018). With the bibliometric method, hundreds or even thousands of studies can be analysed in-depth (Zupic & Cater, 2015). Although the presentation of studies made with the bibliometric analysis method through visual maps has become widespread, there are gaps in certain areas. One of these areas is the sub-disciplines of social and educational sciences that have achieved a certain research background. Because with this type of research, the change and trend in the field can be presented with numerical data (Yilmaz, 2021) and the research can be directed.

Despite the widespread use of visual maps in presenting studies made with the bibliometric analysis method, there are still gaps in certain areas. In this context, educational research on refugees is one of the areas where there is a gap. When the relevant literature is reviewed, it is seen that there are studies related to the bibliometric analysis of the relationship between migration and development (Çelikkaya & Atilla, 2020), bibliometric analysis of studies on Syrian refugees (Sweileh, 2018), a bibliometric analysis of migration and environmental degradation (Anuar, Marwan, Smith, Siriyanun). & Sharif, 2021); bibliometric analysis of studies on the health and mental health of refugees (Ibragimova & Žužak, 2020; Sun, 2021; Sweileh, 2018; Sweileh vd., 2018), bibliometric analysis of studies on migration due to climate change (Milán-García, Caparrós-Martínez, Rueda-López & Pablo Valenciano, 2021) . However, no study was found that was conducted with bibliometric analysis and included the general education of refugees. Bibliometric studies that increase impartiality in the literature are important in terms of determining the backlog and gaps in the field. Such studies prevent from researchers falling into repetition and enable the most ideal subject for research to be found. It is thought that this study will contribute positively to the determination of the scientific publication policy regarding refugee education. In addition, it is expected that the determination of the main sources that guide the field will be a guide for new researches. Therefore, it is aimed to examine the studies on refugee education with the bibliometric analysis method in this study. The study questions prepared for this purpose are as follows.

1. What is the distribution of educational research on refugees by years?
2. What is the distribution of citations of educational research on refugees by years?
3. What are the most cited authors and articles about refugee education?
4. What are the most published journals on refugees?
5. What are the countries where educational research on refugees is conducted?

6. What are the languages of the articles written?
7. What are the most used keywords in refugee education?
8. What are the most repetitive words in the abstracts of the studies on refugee education?

METHOD

The study's design, data collection, data analysis, and compliance with ethical rules will be further discussed in this part of the research.

Research Design

This study was carried out in the descriptive survey model. Survey studies describe the event, situation or object that is the subject of the study in its own conditions and as it still exists (Karasar, 2016). The data obtained in survey research (written documents, statistics, audio and video recordings, etc.) can be interpreted in a systematic whole. In this study examined educational research about refugees with the bibliometric analysis method. Bibliometric studies enable the performance of research carried out in a department to be demonstrated in the field (Law & Cheung, 2008). Bibliometric analysis is a social network analysis that reflects the developments in the related field provides collaboration in studies and visualisation of common citation networks (Karagöz & Yüncü, 2013). Social network analysis is considered necessary in terms of following the theoretical development process and directing science in this direction (Baytok, Boyraz & Pelit, 2019). The bibliometric analysis method, based on statistical and mathematical methods, makes it possible to make comparisons between studies and create information maps (Al, 2008). In this sense, in this study, the bibliometric method was applied to the 46-year (1975-2021) research obtained from the Web of Science (WoS) database. With this method, it is aimed to identify the most productive academicians and journals on refugee education, the change of studies according to years, the countries with the most studies and the languages of the studies, the most frequently used keywords and the words in the abstract, that is to present the "big picture" (Aria & Cuccurullo, 2017).

Data Collection

The data used in the research were obtained from the Web of Sciences (WoS) database. WoS database, a product of Thomson Reuters Institute (ISI), is one of the leading bibliometric databases (Karagöz & Şeref, 2019). WoS consists of seven different citation databases containing information collected from over 10,000 books, journals, conferences and reports (Aghaei-Chadegani et al., 2013). WoS, a database connected to Clarivate Analytics, includes components of important search indexes such as Science Citation Index-Expanded (SCI-Expanded), Social Sciences Citation Index (SSCI) and Arts & Humanities Citation Index (A&HCI) (Testa, 2016). WoS database is an analytical information platform that stands out with its comprehensive content from different disciplines (Li, Rollis & Yan, 2018).

An online inquiry was made on the WoS database reach educational research about research refugees and in the query, "refugee" or "refugee education" was chosen as the keyword and "1975-2021" as the date, and in this context, 23,042 results were obtained. The reason why 1975 was chosen as the selection criterion in determining the date range is that the WoS database has been scanned since this year for the first time. The resources reached were selected in the education and educational research category in the WoS core collection, and 1,047 studies were reached in this context. The studies were classified according to their types and were limited to those in the article category. Finally, the analysis process continued with 820 open access studies. The flowchart showing the identification and limitation of documents is given in Figure 1.

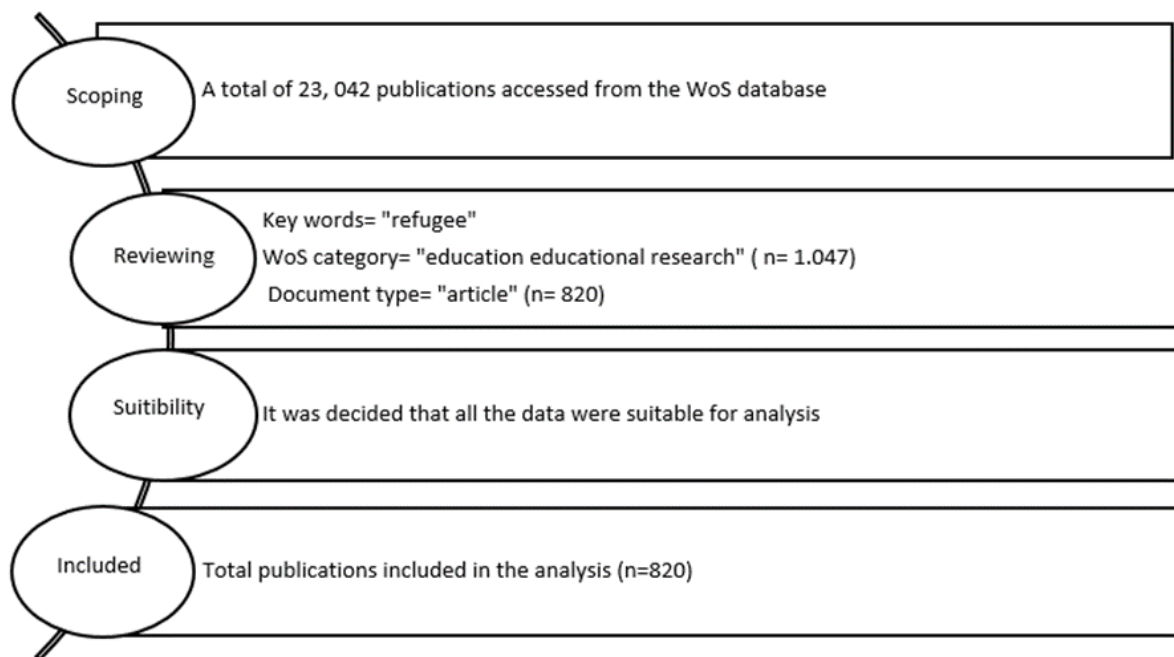

Figure 1. Data Collection Process

Analysis of Data

In the study, descriptive analysis and bibliometric analysis were used in the analysis of the data. The descriptive analyses were carried out on the WoS database. The VOSviewer program was used for network analysis. The VOSviewer program is widely preferred for visualising bibliometric networks (Artsin, 2020). The VOSviewer program enables distance-based mapping and shows the correlation relationship according to the proximity of the centres to each other (Robertson, Pitt & Ferreira, 2020). In the study, bibliometric analysis was carried out in eight different categories. These are the number of articles written by years, the number of citations made by years, the most cited journal and author information, the most publishing journals, the active countries, the languages in which the articles are published, keyword network analysis, and abstract word network analysis. In this study, after the data was downloaded from the WoS program, pivot tables were created through the Excell program, and the network analysis maps were made using the VOSviewer program, which can be downloaded

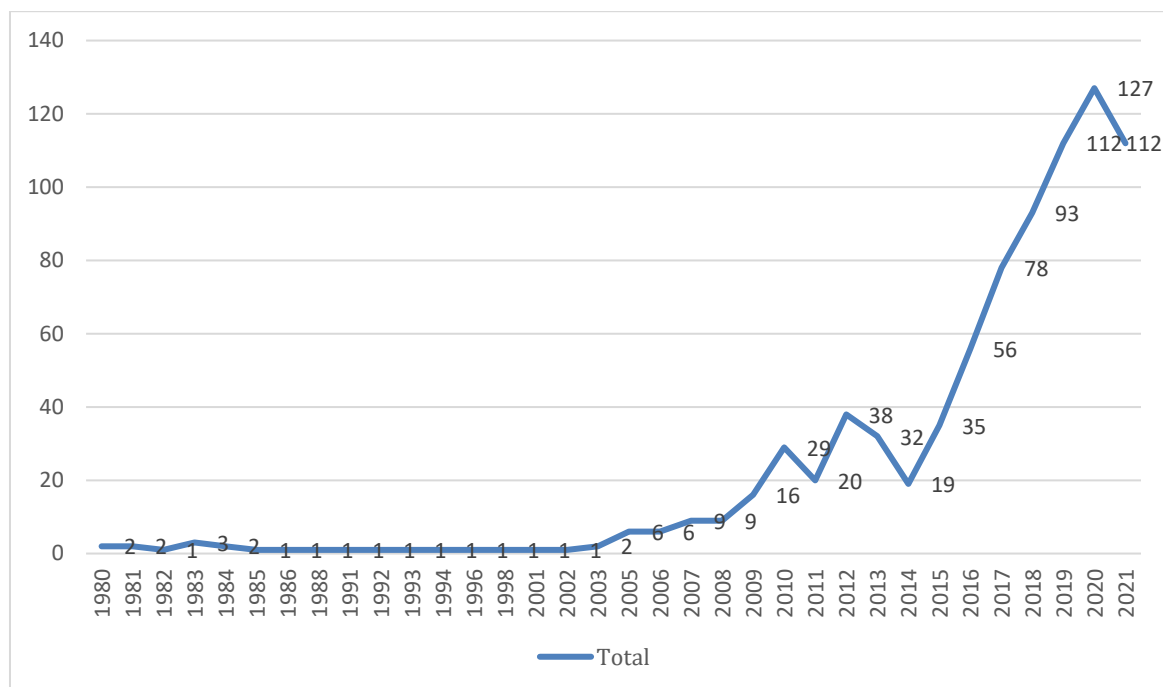
free of charge (www.vosviewer.com). Network analysis is used to reveal patterns based on mathematical relationships by utilising scientific research data (Boyack & Klavans, 2010).

FINDINGS

The study analysed educational research about refugees in the reviewed journals in the WoS database by the bibliometric method. The findings obtained as a result of the analysis are presented as follows.

Distribution of Articles Written by Years

The distribution of educational research on refugees from 1975 to the present by years is as follows.

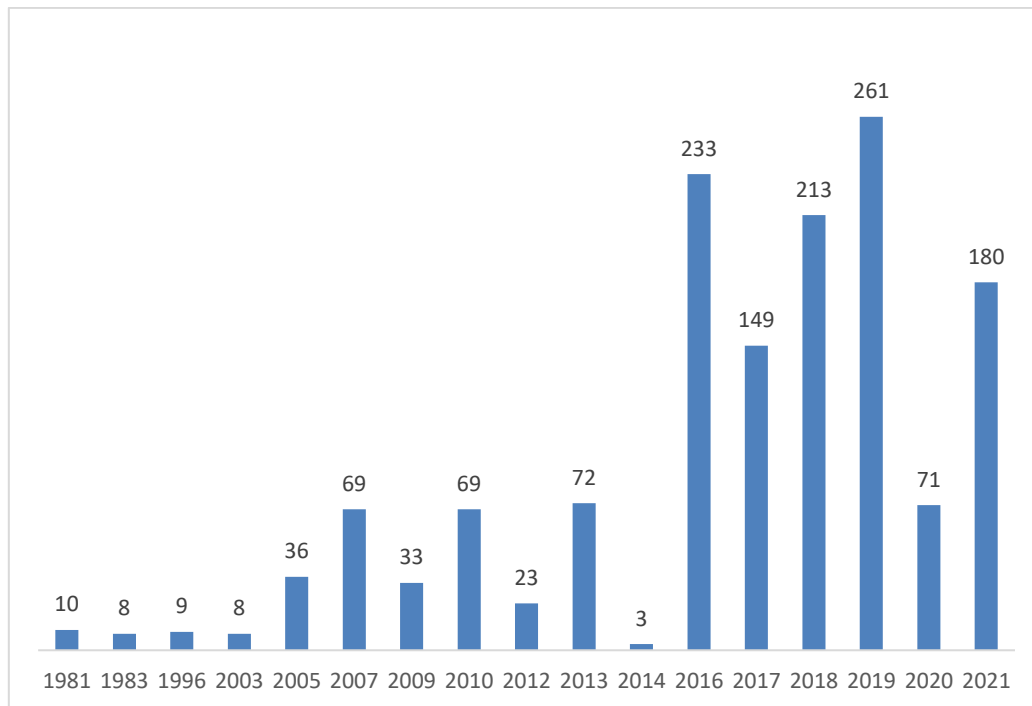

Graph 1. Distribution by Year of Publications

When Graph 1 is examined, it is seen that the first educational research on refugees was written in 1980. Although the date limitation was selected between 1975-2021 while searching the WoS database, no article information could be found between 1975-1979. When the distribution of publications by year is examined, it is striking that it has gained increasing momentum in recent years. It is seen that the increase in publications has been remarkable, especially since 2015.

Distribution by Year of Citations

The first article written about refugees belongs to 1980 in the WoS database. The distribution of citations made from 1980 to the present by years is shown in Graph 2.

Graph 2. Distribution by Year of Citations

Graph 2 shows the distribution of citations by year. Accordingly, it is seen that the first reference made belongs to 1981. Although the number of citations varies according to the years, it has been determined that there has been an increase in the number of citations in recent years. As the number of publications increased, it was concluded that there was a significant increase in the number of citations. The most cited article and author information are given in the table below.

Most Cited Article and Author Information

The educational research related to the refugee issue in the WoS database is listed, and the most cited articles and author information are presented in Table 1.

Table 1. Most Cited Article and Author Information

Rank	Title of the Study	Author Information	Journal Name	Release Year	Number of Citations
1	Supporting refugee students in schools: what constitutes inclusive education?	Taylor, S., & Sidhu, R.K	International Journal of Inclusive Education	2012	138
2	Immigrant and Refugee ESL Students' Challenges to Accessing Four-Year College Education: From Language Policy to Educational Policy	Kanno, Y., & Varghese, MM	Journal of Language Identity and Education	2010	77
3	Supporting schools to create an inclusive environment for refugee students	Block, K; Cross, S; (...); Gibbs, L	International Journal of Inclusive Education	2014	72
4	Whose Deficit Is This Anyway? Exploring Counter-Stories of Somali Bantu Refugees' Experiences in "Doing School"	Roy, LA and Roxas, KC	Harvard Educational Review	2011	59

5	'I'm telling you ... the language barrier is the most, the biggest challenge': Barriers to education among Karen refugee women in Australia	Watkins, PG; Raze, H and Richters, J	Australian Journal of Education	2012	54
6	Refugee Education: The Crossroads of Globalization	Dryden-Peterson, S	Educational Researcher	2016	53
7	Teaching Refugee Learners with Interrupted Education in Science: Vocabulary, literacy and pedagogy	Miller, J	International Journal of Science Education	2009	52
8	Language learning and the politics of belonging: Sudanese women refugees Becoming and Being "American"	Warriner, DS	Anthropology & Education Quarterly	2007	52
9	Sudanese adolescent refugees: acculturation and acculturative stress	Poppitt, G and Frey, R	Australian Journal of Guidance And Counselling	2007	51
10	'It felt like I was a black dot on white paper': examining young former refugees' experience of entering Australian high schools	Uptin, J; Wright, J and Harwood, V	Australian Educational Researcher	2013	48

According to Table 1, the most cited article is "Supporting refugee students in schools: what constitutes inclusive education?" written by Taylor and Sidhu in 2012. This study, which received 138 citations, was published in the "International Journal of Inclusive Education". The second most cited publication is the article "Immigrant and Refugee ESL Students' Challenges to Accessing Four-Year College Education: From Language Policy to Educational Policy", published in the "Journal of Language Identity and Education" in 2010 by Kanno and Varghese. These two most cited publications are about inclusive education and the difficulties refugees experience in accessing education. The common feature of the other cited articles is on inclusive education, problems encountered in educational environments, issues of acculturation and language. When the journals in which the most cited papers are published are examined, it is seen that two articles published in the "International Journal of Inclusive Education" are among the most cited articles. When the publication date of the most cited papers is analysed by years, it has been determined that this has changed between 2007 and 2014.

Journals with the Most Publications

Educational research on the refugee issue is listed in the WoS database, and the most published journals are shown in Table 2.

Table 2. Journals with the Most Publications on Refugees

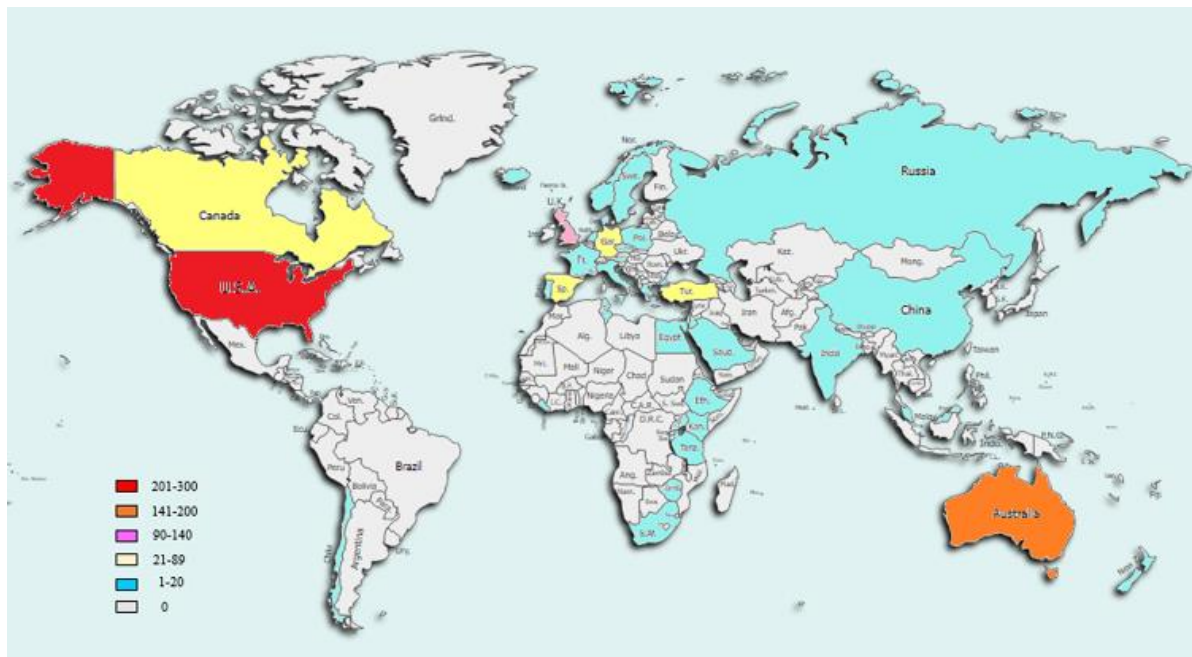
Rank	Journal Name	Number of Publications
1	International Journal of Inclusive Education	40
2	Intercultural Education	25
3	Refugee Education: Integration and Acceptance of Refugees in Mainstream Society	11
4	Journal of Adolescent & Adult Literacy	10
5	Journal of Research in Childhood Education	10
6	Race Ethnicity and Education	10
7	Anthropology & Education Quarterly	9
8	European Early Childhood Education Research Journal	9
9	International Journal of Educational Development	9
10	Refugee and Immigrant students: Achieving Equity in Education	9

When the educational research on refugees is examined, it is seen that the most published journal is the journal named "International Journal of Inclusive Education". This journal, in which studies on inclusive education are

published, is also the most-cited journal on refugees. Other magazines with the most publication are called “Intercultural Education”. Other journals in which publications are made are very close to each other regarding the number of publications.

Countries Where Educational Research on Refugees has been conducted

The countries with research on refugees are given in Graph 3.

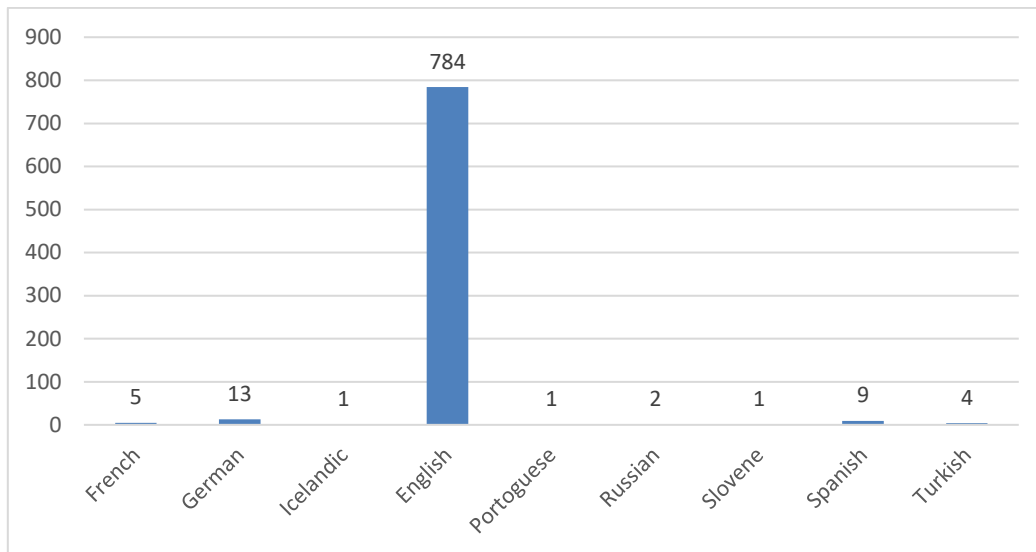

Graph 3. Countries Published by Refugee Articles

When examined in terms of the countries where publications on refugees were carried out, the country with the highest number of publications is the United States of America with 294 studies. What is more, it can be seen that the countries with the most publications are Australia with 144 studies and that 90 articles were published in England, 46 articles in Canada, 42 articles in Germany, 39 articles in Turkey and 21 articles in Spain. It was determined that between 1-20 studies were carried out in the countries coloured in blue. We could not find any educational research on refugees in the grey-coloured countries.

Languages used in Published Articles

While reviewing in WoS, studies are not limited in terms of language. The data of the studies in terms of the languages in which they were published are as in Graph 4.

Graph 4. Distribution of Articles in terms of the Language They were Published

When Graph 4 is examined, it has been determined that almost all of the published articles were written in English. When the relevant literature was reviewed, it was seen that there were 13 studies in German, 9 in Spanish, 5 in French and 4 in Turkish, and a total of 9 different languages were published.

Common Keyword Analysis by Keywords

The keywords of the educational research published on refugees were analysed according to their frequency of use and are given as network analysis in Figure 1.

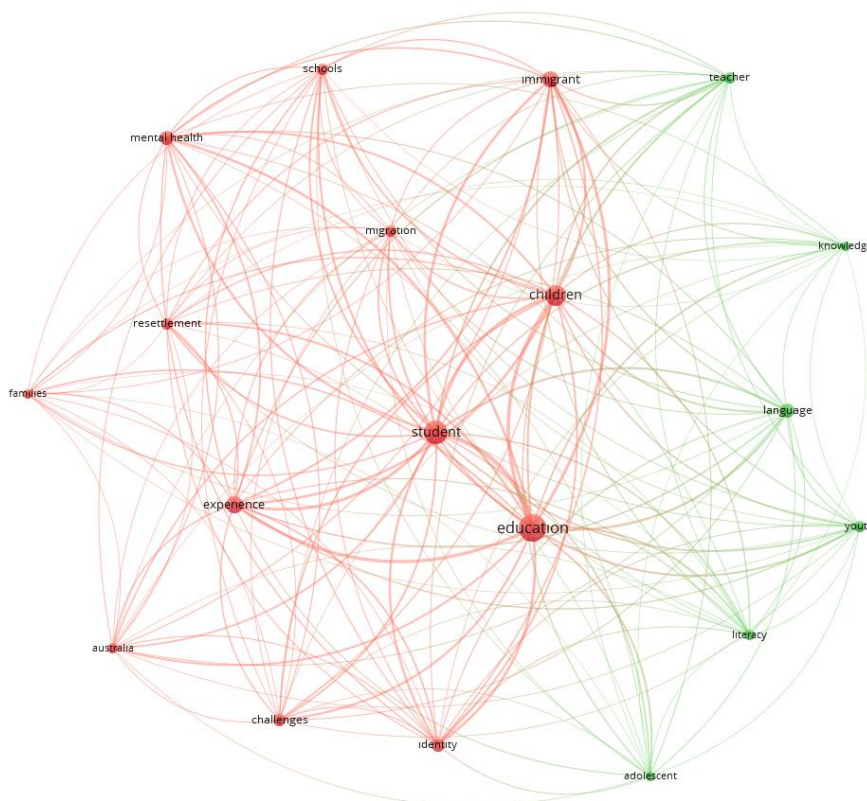

Figure 2. Network Analysis Map of Keywords in Articles

820 studies included in the analysis were examined in terms of repeating keywords, and it was determined that 19 keywords were used most frequently. "Used at least 10 times" was determined as the cut-off point, and 23 keywords were reached in this context. When the cut-off point is set below 10, many meaningless words are encountered, and when a higher value is determined, the number of keywords is considerably narrowed. Since 4 of the keywords found do not have any meaning, they were excluded from the scope of the research and analysis was made on 19 keywords. When the most frequently used keywords are examined, it is seen that these concepts are "education", "student", "children", "experiences", "immigrant", and "identity". The relationship of the words in the red cluster is higher than the concepts in the green cluster. The words in the green cluster are "adolescent", "literacy", "youth", "language", "knowledge", and "teacher".

Common Word Analysis of the Words in the Abstract section of the Articles

The words in the abstract part of the educational research published on refugees were examined according to their frequency of use and given as network analysis in Figure 2.

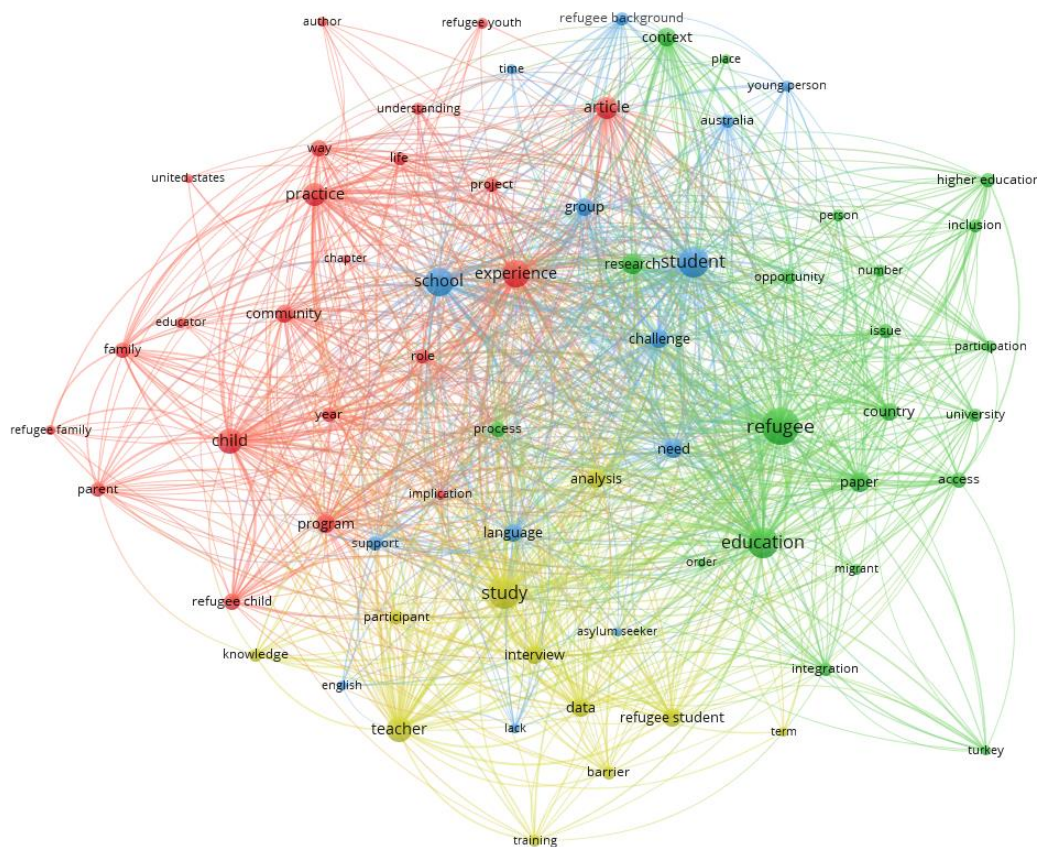

Figure 3. Network Analysis Map of the Words Found in the Abstract section of the Articles

In Figure 3, there is a network analysis map of the words in the abstract section of the articles. As a result of the analysis, 68 repetitive words were reached. The most frequently used words are "refugee", "study", "student", "education", "school" and "experiences". The size of the circle shows the frequency of the words used, the

colours of the circles show which words are used together, and the lines between the circles show the relationship between the words.

CONCLUSION and DISCUSSION

This study analysed educational research published in the WoS database on refugees using descriptive and bibliometric methods. Although the years 1975-2021 were chosen as the date range, no article information could be found for the first 5 years. According to the results obtained, it was seen that the first publication on refugee education belonged to 1980. It is thought that the reason for not being able to access any article information in the first 5 years is due to the difference in priority needs of refugees. Although human mobility gained momentum after the Second World War, it is seen that the studies on refugees are mostly related to basic needs such as health, nutrition and shelter (Başar, Akan & Çiftci, 2018; Canatan, 2013). Over the years, the need for refugee education has increased and this has been reflected in the studies carried out in the field. As a matter of fact, when the results of the research are examined, it is seen that the number of researches on refugee education has accelerated especially since 2015.

The increase in the number of immigrants caused some problems over time. Since it is thought that education may have an impact on the solution of these problems, the number of studies has increased considerably compared to the past (Dryden-Peterson, 2017; Kuzhabekova & Nardon, 2021; Menashy & Zakharia, 2020; Molla, 2021; Morrice, 2021; Rose, 2019). The increase in the number of studies on refugees indirectly affected the number of citations, and thus, the number of citations increased. The most cited article belongs to Taylor and Sidhu (2012), and Kanno and Varghese (2010). Included education and barriers to refugees' access to education are discussed in these articles. The common feature of the other cited articles is on inclusive education, problems experienced in educational environments, issues of acculturation and language. One of the aims of inclusive education is to enable refugees to integrate quickly into the education system (Kazu & Deniz, 2019). Today, inclusive education is based on inequalities such as cultural and social inequalities, refugees, asylum seekers, immigrants, especially individual differences (Çelik, 2017). As the structure of societies diversified and inequality between individuals increased, the need for inclusive education increased. For this reason, the number of studies on inclusive education has increased in the literature (Florian, 2019; Nilholm, 2021; Saloviita, 2020; Ünal & Aladağ, 2020).

When the educational research on refugees are examined, it is concluded that the most published journals are "International Journal of Inclusive Education" and "Intercultural Education". The "International Journal of Inclusive Education" is a journal that publishes studies on inclusive education and aims to equally include all students in education (www.tandfonline.com/journals/tied20). This journal is also the most-cited journal. The "Intercultural Education" journal is about intercultural education. Today, issues such as multicultural society, human rights and anti-racist education, refugee issues, language policies are among the other research areas of the journal www.tandfonline.com/journals/ceji20.

When the countries in which research on refugees are published are examined, it has been determined that most publications are made in the USA. Then, when compared to other countries, it is seen that more publications are made in Australia, England, Canada, Germany and Turkey, respectively. It has been concluded that there are no studies on refugees in many countries worldwide. Considering the world in general on the map, it has been observed that there are no academic studies in underdeveloped countries with poor economic conditions. Because these countries are not immigration receiving countries but emigration countries. However, this generalisation is not valid for countries such as Japan and China. According to 2020 OECD data, the country with the highest number of immigrants globally is the USA. As the proportion of immigrants in society increases, it seems ordinary that the number of studies in this context increases (Karabiyik & Nart, 2021). Australia is one of the countries that receive immigration and is preferred due to factors such as the high service opportunities provided by the state to immigrants, the high per capita income, freedom, quality and good level of education, and cultural diversity (Günay, Atılgan & Serin, 2017). Since 1960, countries such as the USA, Australia, England, Canada, and Germany have migrated to meet their workforce needs. In addition, the brain drain in these countries is also high (Calış, 2019). Developed countries, especially the EU, have changed their migration policies in recent years, and they have pursued a policy of keeping immigration under control by cooperating with third countries. With the effect of its geopolitical position, Turkey can be shown as an example to these countries that have received immigration in recent years (Arslan & Yıldız, 2019; Dinçer & Eşsiz, 2021). For this reason, it can be said that there has been an increase in the number of studies on refugees in Turkey in recent years.

When the written articles are evaluated in terms of the languages in which they are published, it is seen that almost all of the articles were published in the English language. Apart from the English language, it was determined that studies were published in 9 different languages, including German, Spanish, French and Turkish. Indexes in the ISI database, Australian Education, British Education, ERIC indexed journals, and 99% of Education indexed journals are published in English (Güven, 2006). The most widely used language in scientific terms today is English. For this reason, it is expected that almost all of the studies in the field will be in English (Yakıncı, Aslan & Bıçak, 2004).

When the keywords used in the studies included in the analysis are examined, it is seen that the most repetitive 19 keywords are. Repeating at least 10 times was determined as the cut-off point in the study. In this sense, the most frequently repeated words are “education”, “student”, “children”, “experiences”, “immigrant” and “identity”. Keywords enable scanned publications to be found easily in search engines (Ayanoğlu, Demir & Gür-Erdogan, 2021). According to UNHCR data, 50% of refugee children do not go to school. This rate is even higher in older age groups (UNHCR, 2016). Therefore, students and children are usually chosen as keywords in the conducted studies. Principally, refugee education should cover all immigrants. However, unfortunately, when refugee education is mentioned, children and young people are generally understood. For this reason, students and children were usually chosen as keywords in the research.

Studies on refugee education were examined in terms of repetitive words in the abstract section, and the most repetitive 68 words were reached. The most frequently used words are “refugee”, “study”, “student”, “education”, “school” and “experiences”. In network analysis maps, the size of the circle reflects the frequency of the words used, the colours of the circles reflect which words are used together, and the lines between the circles reflect the relationship between the words. The study shows the terms used in red, yellow, green and blue according to their relations. In scientific research, abstracts are one of the most important parts that give information about the article in general. Abstracts give an idea to the researchers before reading the entire article and enable the article to reach wider audiences (Aktaş & Yurt, 2015). In addition, the purpose, method, universe-sample, findings, results and recommendations are generally mentioned in the summary of the studies (Büyükoztürk, et al., 2016). The abstract part of the studies is essential to identify the most frequently repeated words, as it gives information about the comprehensive examinations. It is thought that the results obtained in this study will be a guide for researchers who will work on refugee education. As in the keywords, the most repeated words in the summary section are student, school, experience, etc. is However, refugee education should cover all immigrants. Otherwise, it will be difficult to achieve the desired quality. Even though children are integrated into society through education, one side will always be missing unless family work is done at home. It is thought that the results obtained in this study will be a guide for researchers who will work on refugee education.

RECOMMENDATIONS

In the context of the results obtained in the research, the following suggestions are included. These are as follows.

1. Data for the year 2022 are not included in the research data. In light of these, the scope of the research can be expanded in future studies.
2. The research is limited to articles as documents. Document types can be diversified in future studies.
3. In the research, descriptive and bibliometric analysis data were obtained from the WoS database. As a bibliometric database, databases like Web of Science, Scopus, Google Scholar and Science Direct may be used. Other databases can also be used in future studies. Accordingly,
4. In the study, network analysis maps were made using the VOSviewer program. Apart from this, it can be used in programs such as R Studio and CiteSpace in bibliometric analysis research.
5. In the study, descriptive and bibliometric analyses in 8 different categories (number of articles written by year, number of citations by year, most cited journal and author information, most publishing journals, active countries, languages in which articles were published, keyword network analysis, abstract word network analysis) were carried out. Other than the determined categories, studies can be carried out with different categories.

ETHICAL TEXT

The bibliometric analysis of educational research on refugees was carried out through the WoS program on data accessible between 1975 and 2021. Ethics committee approval was not obtained because open access data were used in the study. "In this article, the journal writing rules, publication principles, research and publication ethics, and journal ethical rules were followed. The responsibility belongs to the author for any violations that may arise regarding the article. "

Author Contribution Rate: This study is single-authored. The contribution of the author to the article is % 100.

REFERENCES

- Aghaei Chadegani, A., Salehi, H., Yunus, M., Farhadi, H., Fooladi, M., Farhadi, M., & Ale Ebrahim, N. (2013). A comparison between two main academic literature collections: web of Science and Scopus databases. *Asian Soc. Sci.* 9(5), 18-26. <https://doi.org/10.5539/ass.v9n5p18>
- Aksoy, Z. (2012). International migration and intercultural communication. *Journal of International Social Research*, 5(20), 293-303.
- Aktaş, E., & Yurt, S. U. (2015). An content analysis for article abstracts in Turkish Education Area. *Turkish Studies (Elektronik)*, 10(7), 73-96. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8121>
- Aktaş, T. M. (2014). Göç olgusu ekonomik kalkınmada itici güç olabilir mi? *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(1), 37-48.
- Al, U. (2008). *Scientific publication policy of Turkey: A bibliometric approach based on citation indexes* [Unpublished doctoral dissertation]. Hacettepe University.
- Anuar, A., Marwan, N. F., Smith, J., Siriyanun, S., & Sharif, A. (2021). Bibliometric analysis of immigration and environmental degradation: evidence from past decades. *Environmental Science and Pollution Research*, 29(9), 13729-13741. <https://doi.org/10.1007/s11356-021-16470-1>
- Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959–975. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007>
- Arslan, N., & Yıldız, K. (2019). International migration and socio-economic aid in Turkey: Beliefs and realities. *Journal of Management Economics and Business*, 15(1), 241-258. <https://doi.org/10.17130/ijmeh.2019149868>
- Artsın, M. (2020). A Text mining application: Vosviewer. *Eskisehir Technical University Journal of Science and Technology B- Theoretical Sciences*, 8(2), 344-354.
- Ayanoğlu, C., Demir, T., & Gür-Erdoğan, D. (2021). Reflections of the 2023 educational vision on academic studies: A bibliometric analysis. *OPUS International Journal of Society Researches*, 11(18), 4484- 4518. <https://doi.org/10.26466/opus.918815>
- Bade, K. J. (2003). *Migration in European History* (A. Brown, Trans.). Blackwell Publishing.

- Bal, A., Cavkaytar, A., Artar, M. T., & Uluyol, M. (2021). Investigation of the educational life of Syrian refugee students. *Journal of National Education, Special Issue*, 195-216. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.934424>
- Başar, M., Akan, D., & Çiftci, M. (2018). Learning- teaching process in classrooms with refugee students. *Kastamonu Education Journal*, 26(5), 1571-1578. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.427432>
- Baytok, A., Boyraz, M., & Pelit, E. (2019). Turizm işletmeciliği alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin değerlendirilmesi: Afyon Kocatepe Üniversitesi örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 287-305. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.479290>
- Beltekin, N. (2016). Turkey's progress toward meeting refugee education needs: The example of Syrian refugees. *Eurasian Journal of Educational Research*, 66, 175-190. <http://dx.doi.org/10.14689/ejer.2016.66.10>
- Block, K., Cross, S., Riggs, E., & Gibbs, L. (2014). Supporting schools to create an inclusive environment for refugee students. *International Journal of Inclusive Education*, 18(12), 1337-1355. <https://doi.org/10.1080/13603116.2014.899636>
- Boyack, K. W., & Klavans, R. (2010). Co-citation analysis, bibliographic coupling, and directcitation: Which citation approach represent the research front most accurately? *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 66(11), 2215-2222. <https://doi.org/10.1002/asi.23329>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Canatan, K. (2013). Perceptions and attitudes of european societies towards migration: A Sociological perspective. *İstanbul University Journal of Sociology*, 3(27), 317-332.
- Castles, S., & Miller, J. M. (2008). *Göçler Çağı: Modern Dünyada Uluslararası Göç*. (Bal, U. B., & Akbulut, İ. Çev.). Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Cengiz, F. B. (2013). *Trade unions' view to irregular migration in Turkey: The case of İstanbul* [Unpublished doctoral dissertation]. Marmara University.
- Charbonneau, S., deLeyer-Tiarks, J., & Caterino, C. L., & Bray, M., (2021). A meta-analysis of school-based interventions for student refugees, migrants, and immigrants. *Journal of Prevention & Intervention in the Community*, 1-16. <https://doi.org/10.1080/10852352.2021.1935190>
- Çalış, O. A. S. (2019). *Türkiye'ye tersine beyin göçü: nitel bir araştırma* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Çelik, R. (2017). Adalet, kapsayıcılık ve eğitimde hakkaniyetli fırsat eşitliği. *Fe Dergi*, 9(2), 17-29.
- Çelikkaya, S., & Atila, M. (2020). Göç ve kalkınma ilişkisine yönelik bir inceleme: Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik ağ analizi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(23), 350-367. <https://doi.org/10.38155/ksbd.797055>
- Demir, E. (2022). Sociology of Migration. *Journal of OKUFED*, 3(2), 131-138. <https://doi.org/10.54990/okufed.1000921>
- Demir, E., & Çelik, M. (2020). Bibliyometric profile of scientific studies in the field of science curriculum. *Journal of Turkish Chemical Society Section C: Chemistry Education (JOTCSC)*, 5(2), 131-182.
-

- Dinçer, S., & Eşsiz, F. P. (2021). The International Migration Phenomenon and the European Union Migration Policies Changing During the "Arab Spring" Process. *Faculty of Economics and Administrative Sciences (JEBPIR)*, 7(1), 68-84.
- Dryden-Peterson, S. (2016). Refugee education: The crossroads of globalization. *Educational Researcher*, 45(9), 473-482. <https://doi.org/10.3102/0013189X16683398>
- Dryden-Peterson, S. (2017). Refugee education: Education for an unknowable future. *Curriculum Inquiry*, 47(1), 14-24. <https://doi.org/10.1080/03626784.2016.1255935>
- Dryden-Peterson, S. (2020). Civic education and the education of refugees. *Intercultural Education*, 31(5), 592-606. <https://doi.org/10.1080/14675986.2020.1794203>
- Duğan, O., & Gürbüz, S. (2018). A study for social integration of Syrian asylum seekers. *Electronic Turkish Studies*, 13(26), 530-546. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.14625>
- Ekici, S., & Tuncel, G. (2015). Göç ve insan. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(9), 9-22. <https://doi.org/10.20493/bt.71783>
- Erdem, C. (2017). Instructional problems experienced by primary school teachers who have refugee students in their classes and their solutions for problems. *Journal of Medeniyet Educational Research*, 1(1), 26-42.
- Florian, L. (2019). On the necessary co-existence of special and inclusive education. *International Journal of Inclusive Education*, 23(7-8), 691-704. <https://doi.org/10.1080/13603116.2019.1622801>
- Günay, E., Atılğan, D., & Serin, E. (2017). Migration management in the world and Turkey. *Kahramanmaraş Sutcu Imam University Faculty of Economics and Administrative Sciences Journal*, 7(2), 37-60.
- Güven, İ. (2006). Yurtdışı sosyal bilimler dergilerinde yayın süreci. Kasım Karakütük (Ed), *Sosyal Bilimlerde Süreli Yayıncılık-2006 I. Ulusal Kurultay Bildirileri* içinde (s. 149-163) Ankara.
- Hayter, T. (2000). *Open borders*. Pluto Press.
- Ibragimova, I., & Žužak, M. (2020), "Refugee health in Europe: mapping review of research literature (2015–2019)". *International Journal of Health Governance*, 25(4) 349-369. <https://doi.org/10.1108/IJHG-04-2020-0031>
- Intercultural Education. About this journal. Retrived December, 30, 2021, from <https://www.tandfonline.com/journals/ceji20>
- International Journal of Inclusive Education. About this journal. Retrived December, 30, 2021, from <https://www.tandfonline.com/journals/tied20>
- International Organization for Migration (IOM). Retrived December, 28, 2021, from https://www.migrationdataportal.org/international-data?i=stock_abs_&t=2020
- Jupp, J. J., & Luckey, J. (1990). Educational experiences in Australia of Indo-Chinese adolescent refugees. *International Journal of Mental Health*, 18(4), 78-91.
- Kanno, Y., & Varghese, M. M. (2010). Immigrant and refugee ESL students' challenges to accessing four-year college education: From language policy to educational policy. *Journal of Language, Identity, and Education*, 9(5), 310-328. <https://doi.org/10.1080/15348458.2010.517693>
-

- Karabıyık, C., & Nart, E. Ç. (2021). The impact of foreign direct investment on international migration in Turkey: A panel data analysis. *Dokuz Eylul University The Journal of Graduate School of Social Sciences*, 23(1), 169-189. <http://dx.doi.org/10.16953/deusosbil.809011>
- Karagöz, B., & Şeref, I. (2019). Bibliometric analysis of researches on Yunus Emre. *Mediterranean Journal of Educational Research*, 13(27), 123-141. <https://doi.org/10.29329/mjer.2019.185.6>
- Karagöz, D., & Yüncü, R. H. (2013). Evaluation of research subject of doctoral theses about tourism in Turkey with Social network analysis. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(15), 206-232. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.666>
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi "Kavramlar ilkeler ve yöntemler"* (27. baskı). Nobel Yayıncılık.
- Kartal, B., & Başı, E. (2014). Türkiye'ye yönelik mülteci ve sığınmacı hareketleri. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 275-299. <https://doi.org/10.18026/cbusos.42910>
- Kaya, A. (2016). *İslam, göç ve entegrasyon, güvenikleştirme çağı*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Kazu, H., & Deniz, E. (2019). An examination of the teachers' attitudes towards the refugee students in terms of various variables within the scope of inclusive education. *OPUS International Journal of Society Research*, 14(20), 1336-1368.
- Kuzhabekova, A., & Nardon, L. (2021). Refugee Students' transition from higher education to employment: Setting a research agenda. *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 1-16. <https://doi.org/10.1080/15562948.2021.1995922>
- Law, R., & Cheung, P. (2008). An analysis of publications in leading tourism journals and its implications. *Journal of China Tourism Research*, 4(1), 78-97. <https://doi.org/10.1080/19388160802099840>
- Li, K., Rollins, J., & Yan, E. (2018) Web of science use in published research and review papers 1997– 2017: A selective, dynamic, cross-domain, content-based analysis. *Scientometrics*, 115, 1–20. <https://doi.org/10.1007/s11192-017-2622-5>
- Mackinnon, H. (2014). Education in emergencies: The case of the Dadaab refugees camp. *Policy Brief*, 47, 1-12.
- Mareng, C. D. (2010). Reflections on refugee students' major perceptions of education in Kakuma Refugee Camp, Kenya. *Intercultural Education*, 21(5), 473-481. <https://doi.org/10.1080/14675986.2010.521392>
- Meçik, O., & Koyuncu, T. (2020). The relationship between migration and economic growth in Turkey: Toda-Yamamoto causality test. *Journal of the Human and Social Science Researches*, 9(3), 2618-2635.
- Menashy, F., & Zakharia, Z. (2020). Private engagement in refugee education and the promise of digital humanitarianism. *Oxford review of education*, 46(3), 313-330. <https://doi.org/10.1080/03054985.2019.1682536>
- Milán-García, J., Caparrós-Martínez, J. L., Rueda-López, N., & de Pablo Valenciano, J. (2021). Climate change-induced migration: a bibliometric review. *Globalization and Health*, 17(1), 1-10. <https://doi.org/10.1186/s12992-021-00722-3>
- Miller, J. (2009). Teaching refugee learners with interrupted education in science: Vocabulary, literacy and pedagogy. *International Journal of Science Education*, 31(4), 571-592. <https://doi.org/10.1080/09500690701744611>
-

- Molla, T. (2021). Refugee education: homogenized policy provisions and overlooked factors of disadvantage. *International Studies in Sociology of Education*, 1-22. <https://doi.org/10.1080/09620214.2021.1948892>
- Morrice, L. (2021). The promise of refugee lifelong education: A critical review of the field. *International Review of Education*, 1-19. <https://doi.org/10.1007/s11159-021-09927-5>
- Nash, M., Wong, J., & Trlin, A. (2006). Civic and social integration: A new field of social work practice with immigrants, refugees and asylum seekers. *International Social Work*, 3(49), 345 - 363.
- Nilholm, C. (2021). Research about inclusive education in 2020—How can we improve our theories in order to change practice? *European Journal of Special Needs Education*, 36(3), 358-370. <https://doi.org/10.1080/08856257.2020.1754547>
- Özgür, E. M. (2016). Past, present and future of population Geography as a subfield. *Aegean Geographical Journal*, 25(1), 1-36.
- Pinson, H., & Arnot, M. (2010). Local conceptualisations of the education of asylum-seeking and refugee students: from hostile to holistic models. *International Journal of Inclusive Education*, 14(3), 247-267. <https://doi.org/10.1080/13603110802504523>
- Poppitt, G., & Frey, R. (2007). Sudanese adolescent refugees: Acculturation and acculturative stress. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, 17(2), 160-181.
- Robertson, J., Pitt, L., & Ferreira, C. (2020). Entrepreneurial ecosystems and the public sector: A bibliographic analysis. *Socio-economic Planning Sciences*, 72, 1-15. <https://doi.org/10.1016/j.seps.2020.100862>
- Rose, A. (2019). The role of teacher agency in refugee education. *The Australian Educational Researcher*, 46(1), 75-91. <https://doi.org/10.1007/s13384-018-0280-0>
- Rousseau, C., & Guzder, J. (2008). School-based prevention programs for refugee children. *Child Adolescent Psychiatric Clinics of North America*, 17, 533- 549. <https://doi.org/10.1016/j.chc.2008.02.002>
- Roy, L., & Roxas, K. (2011). Whose deficit is this anyhow? Exploring counter-stories of Somali Bantu refugees' experiences in "doing school". *Harvard Educational Review*, 81(3), 521-542.
- Saloviita, T. (2020). Attitudes of teachers towards inclusive education in Finland. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 64(2), 270-282. <https://doi.org/10.1080/00313831.2018.1541819>
- Sun, J. (2021). The mental health of refugees in the USA: changes and the unchanged. *Journal of Public Health*, 1-8. <https://doi.org/10.1007/s10389-020-01458-x>
- Sweileh, W. M. (2018). Bibliometric analysis of peer-reviewed literature on Syrian refugees and displaced people (2011–2017). *Conflict and Health*, 12(1), 1-4. <https://doi.org/10.1186/s13031-018-0179-4>
- Sweileh, W. M., Wickramage, K., Pottie, K., Hui, C., Roberts, B., Sawalha, A. F., & Zyoud, S. H. (2018). Bibliometric analysis of global migration health research in peer-reviewed literature (2000–2016). *BMC public health*, 18(1), 1-18. <https://doi.org/10.1186/s12889-018-5689-x>
- Takeda, J. (2000). Psychological and economic adaptation of Iraqi adult male refugees: Implications for social work practice. *Journal of Social Service Research*, 26(3), 1-21. https://doi.org/10.1300/J079v26n03_01
- Taylor, S., & Sidhu, R. K. (2012). Supporting refugee students in schools: What constitutes inclusive education?. *International Journal of Inclusive Education*, 16(1), 39-56. <https://doi.org/10.1080/13603110903560085>

- Uptin, J., Wright, J., & Harwood, V. (2013). 'It felt like I was a black dot on white paper': Examining young former refugees' experience of entering Australian high schools. *The Australian Educational Researcher*, 40(1), 125-137. <https://doi.org/10.1007/s13384-012-0082-8>
- Ünal, R., & Aladağ. S. (2020). Investigation of problems and solution proposals in the context of inclusive education practices. *Journal of Interdisciplinary Education: Theory and Practice*, 2(1), 23-42.
- Ünal, S. (2014). Türkiye'nin beklenmedik konukları:" Öteki" bağlamında yabancı göçmen ve mülteci deneyimi. *Journal of World of Turks/Zeitschrift für die Welt der Türken*, 6(3), 65-89.
- Vasquez, A. (1980). Some psychoeducational problems of children of political refugees. *International Review of Education*, 26(1), 65-76.
- Warriner, D. S. (2007). Language learning and the politics of belonging: Sudanese women refugees becoming and being "American". *Anthropology & Education Quarterly*, 38(4), 343-359. <https://doi.org/10.1525/aeq.2007.38.4.343>
- Watkins, P. G., Razee, H., & Richters, J. (2012). 'I'm telling you... the language barrier is the most, the biggest challenge': Barriers to education among Karen refugee women in Australia. *Australian Journal of Education*, 56(2), 126-141.
- Yakıncı, C., Aslan, M., & Bıçak, U. (2004). Tıpta dil birliğinin sağlanması. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 47, 228-232.
- Yılmaz, K. (2021). Sosyal bilimlerde ve eğitim bilimlerinde sistematik derleme, meta değerlendirme ve bibliyometrik analizler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1457-1490. <https://doi.org/10.33206/mjss.791537>
- Zhao, L., Deng, J., Sun, P., Liu, J., Nakada, N., Qiao, Z., Tanaka, H., & Yang, Y. (2018). Nanomaterials for treating emerging contaminants in water by adsorption and photocatalysis: systematic review and bibliyometric analysis. *Science of the Total Environment*, 627, 1253-1263. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2018.02.006>

MÜLTECİLERE YÖNELİK YAPILAN EĞİTİM ARAŞTIRMALARININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Öz

Bu çalışmada Web of Science (WoS) veri tabanında SCI-Expanded, SSCI ve A&HCI indekslerinde taranan mültecilere yönelik eğitim araştırmalarının bibliyometrik analizini yapmak amaçlanmıştır. Betimsel tarama modeliyle yürütülen bu çalışmada bilimsel haritalama tekniği kullanılmıştır. Araştırmada analizler 1975-2021 yılları arasında yayınlanan 820 açık erişim verisi üzerinden gerçekleştirilmiştir. Belirli kriterlere göre sınırlandırılan araştırmalar WoS veri tabanından “csv” dosyası olarak indirilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz ve bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Verilere ilişkin ağ analizi haritaları VOSviewer programıyla yapılmıştır. Çalışmada bibliyometrik analiz sekiz kategoride gerçekleştirilmiştir. Bu kategoriler; yıllara göre yazılan makale sayıları, yıllara göre yapılan atıf sayıları, en çok atıf alan dergi ve yazar bilgileri, en çok yayın yapan dergiler, etkin ülkeler, makalelerin yayınlandığı diller, anahtar kelime ağ analizi ve özet kelime ağ analizi şeklindedir. Araştırma sonuçlarına göre mültecilerle ilgili yapılan ilk eğitim araştırması 1980 yılına aittir ve 2015 yılından itibaren yapılan çalışmaların sayısında belirgin artış olduğu görülmektedir. En çok atıf alan makale Taylor ve Sidhu tarafından 2012 yılında yazılmıştır. Mülteciler konusunda en fazla eğitim araştırmasının yayınlandığı dergi ise “International Journal of Inclusive Education” adlı dergidir. Yapılan çalışmaların yayınlandığı ülkeler incelendiğinde en çok çalışmanın Amerika Birleşik Devletleri’nde (ABD) olduğu bunu sırasıyla Avustralya ve İngiltere’nin izlediği görülmüştür. Yapılan çalışmalar, yayınlandıkları diller açısından incelendiğinde tamamına yakınının dilinin İngilizce olduğu, Almanca, İspanyolca, Fransızca ve Türkçe dâhil 9 farklı dilde eser yayınlandığı tespit edilmiştir. Ortak kelime analizinde en çok tekrar eden anahtar kelimelerin “education”, “student”, “children”, “experiences”, “immigrant” ve “identity” şeklinde olduğu görülmüştür. Özet kısmında en çok tekrar eden kelimeler ise “refugee”, “study”, “student”, “education”, “school” ve “experiences” olarak belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Bibliyometrik analiz, mülteci, eğitim.

GİRİŞ

Geçmişten günümüze insanlar farklı gerekçelerle yaşadıkları yeri terk etmek zorunda kalıp farklı ülkelere göç etmektedirler (Aksoy, 2012). İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra oluşan ulus devletlerin homojen toplumlar oluşturma çabasına yönelik politikalar, insan hareketliliğinin ortaya çıkmasına neden olmuştur (Kartal & Başçı, 2014). Göç grafiği çeşitli yıllarda artış ve azalış gösterse de İkinci Dünya Savaşı'nın sonu, Soğuk Savaş, Avrupa Birliği'nin doğuşu, Berlin Duvarı'nın yıkılışı önemli kırılma noktalarındandır (Canatan, 2013). İkinci Dünya Savaşı sonrasında insan hareketliliği en üst noktalara taşınmış ve bu dönemde sürgünler, tehcir ve zorunlu iş gücü, mülteci hareketleri göçün temel türlerini oluşturmuştur (Bade, 2003).

Savaş sonrası oluşan yeniden yapılanma süreci, sanayi sektöründe oluşan açık nedeniyle emek arzını gündeme getirmiş ve 1945 sonrasında "misafir işçi" dönemi başlamıştır (Cengiz, 2013). 1945'li yıllarda başlayan ve 1960'lı yıllara kadar yoğun biçimde devam eden bu dönemde İngiltere, Fransa, Hollanda, Belçika gibi Avrupa ülkeleri eski kolonilerden göçlerle karşılaşmıştır. Örneğin bu dönemde Fransa, Cezayir, Fas ve Tunus'tan; İngiltere ise Pakistan, Hindistan ve İrlanda'dan göç almıştır (Castles, Stephan & Miller, 2008). Uluslararası boyutta incelendiğinde 1960'lara kadar yaşanan göç olayları genelde etnik ve dini temelli olurken; 1960 sonrası dönemde daha çok iş gücü ağırlıklı olarak gerçekleşmiştir (Aksoy, 2012). Özellikle Avrupa Birliği ülkelerinde nüfusun az olması buna karşın artan iş gücü ihtiyacı sonucu bu ülkeler, ülkelerine göçmen işçi almışlardır.

1970'li yıllara gelindiğinde yaşanan olaylar nedeniyle Batılı ülkelerde halk göç karşıtı politikaları destekleyip ülkelerine göçmen alımına olumlu yaklaşmamıştır (Günay, Atılğan & Serin, 2017). Böylelikle göçmenlere yönelik olumlu bakış açısı kısa sürmüştür, 1970'li yıllardan itibaren ulus devletlerin çıkarlarına aykırı olarak algılanmaya başlanmış ve 1980'lerin başlarından itibaren artık tehdit olarak algılanmıştır (Kaya, 2016). Batılı ülkeler 1980'li yıllarla beraber artık iş gücü ihtiyaçlarının kalmadığını belirterek göç hareketlerine kısıtlamalar getirmiş ve oldukça güçleştirmişlerdir (Hayter, 2000). 1970 ve 1980'ler boyunca devam eden göçmenlere yönelik olumsuz bakış açısının temelinde göçün az gelişmişliği besleyerek dengesiz büyümeye yol açtığı anlayışı yatmaktadır. 1990'lı yıllara gelindiğinde olumsuz bakış açısı yerini iyimser bakış açısına bırakmış, bu yıllarda göç ve kalkınmanın paralel olarak ilerleyeceği anlayışı hâkim olmuştur (Aktaş, 2014). 1990'lı yıllarda Doğu Bloğu'nun çökmesiyle beraber güneyden bir göç dalgası yaşanmış ve göçmen sayısı neredeyse dünya nüfusunun %3'e yakınına oluşturmuştur (Dinçer & Eşsiz, 2021). Uluslararası Göç Örgütü'nün (UGÖ) verilerine göre 1970'te göçmen nüfusu 84 milyondan fazladır ve dünya nüfusu içerisindeki oranı %2.3'tür. 2020 yılına gelindiğinde göçmen nüfusu 272 milyondan fazladır ve genel nüfus içindeki oranı %3.5'a çıkmıştır. 2050'li yıllara gelindiğinde ise dünyada 230 milyon uluslararası göçmen olacağı tahmin edilmektedir (International Organization for Migration (IOM), 2020).

Tarihsel süreç içerisinde dünyanın gündem konularından biri olan göç hareketleri 2000'li yıllarda da devam etmiştir. Özellikle 2010 yılında Kuzey Afrika'da çıkan ve daha sonra Arap Baharı olarak ifade edilen süreç Türkiye'de dâhil olmak üzere birçok ülkeye yaşanan göçü hızlandırmıştır (Ekici & Tuncel, 2015). 2011'de Suriyeli mülteci krizi ile başlayan göç dalgası Avrupa Birliği ülkelerinin göç politikalarını değiştirmiş ve AB ülkeleri, üçüncü ülkelerle iş birliği yaparak yaşanan göç dalgasını kontrol altında tutma politikası gütmüşlerdir (Dinçer & Eşsiz,

2021). Türkiye, jeopolitik konum açısından köprü görevi görmesi nedeniyle son yıllarda göç akınlarına uğrayan ülkelerden biri olmuştur (Arslan & Yıldız, 2019). Türkiye zorunlu göç yapan en fazla göçmene ev sahipliği yapması nedeniyle dünyada ilk sırada yer almaktadır (Meçik & Koyuncu, 2020). 2015 yılı Birleşmiş Milletler (BM) Raporuna göre dünyada en fazla göçmen ABD’de yaşarken, en fazla mülteci Türkiye’de bulunmaktadır (Demir, 2022). Bu rapor, son yıllarda dünya üzerinde birçok kişinin gördüğü zulüm nedeniyle Türkiye’ye göç etmek zorunda kaldığını göstermektedir.

Günlük dilde göçmen, mülteci ve sığınmacı kelimeleri birbirinin yerine kullanılsa da anlam itibarıyla farklılık göstermektedir. Göçmen, daha iyi yaşam koşullarına ulaşmak amacıyla yaşadığı ülkeyi kendi isteğiyle terk eden kişileri ifade ederken; mülteciler, dini, dili, ırkı ve düşünceleri nedeniyle zulüm göreceği korkusu taşıyan ve bu gerekçelerle ülkesini terk etmek zorunda kalan kişilere denilmektedir. Sığınmacılar ise mültecilik başvuruları henüz sonuçlanmamış kişileri ifade etmektedir (Ünal, 2014). Zamanla artan göçmen sayısı toplumların yapısını değiştirmekte ve ülkeler için sosyal, ekonomik, siyasi ve eğitim gibi birçok açıdan problemi beraberinde getirmektedir (Dinçer & Eşsiz, 2021). Özellikle göçmenler içinde mülteci ve sığınmacılar yaşadıkları topluma uyum noktasında zorluk yaşamaktadır (Duğan & Gürbüz, 2018; Nash, Wong & Trlin, 2006). Son yıllarda yaşanan bu sıkıntı daha çok hissedilmiş ve göç edilen ülkeler çeşitli tedbirler alma yoluna gitmişlerdir.

Mültecilerin yaşadıkları problemlerin ortadan kaldırılmasında ve mültecilerin yaşadıkları topluma entegre edilmesinde eğitime büyük görevler düşmektedir. Eğitim mültecilerin gittikleri ülkelere alışmasını sağlayan önemli etkenlerden biri olarak kabul edilmektedir (Bal, Cavkaytar, Artar & Uluyol, 2021). Mültecilerin topluma uyumu noktasında çalışma yapılırken genelde sağlık, barınma ve beslenme ön plana çıkmakta buna karşın dil, kültür ve eğitimle ilgili çalışmalara yeterince değinilmemektedir (Başar, Akan & Çiftci, 2018). Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği verilerine göre mülteci çocukların %50’si, ortaöğretim çağındaki mülteci çocukların ise %75’i okula gitmemektedir (UNHCR, 2016). Mülteci öğrencilerin okullaşma oranının düşük olmasının başlıca nedenleri, göç sürecinde eğitimden uzak kalmaları, ekonomik nedenler, dille ilgili problemler, kültürel problemler olarak sayılabilir (Erdem, 2017). Rousseau ve Guzder (2008) mülteci çocuklar için eğitimin önemini, mülteci çocukların kendilerini geleceğe taşımaları ve toplumla bağ kurmaları için okullaşma artırılmalıdır sözleriyle ifade etmektedir. Eğitim, mülteci öğrencilerin yaşadıkları zorluklarla başetmelerini sağlamakta (Mackinnon, 2014), uyum süreçlerini hızlandırmakta (Pinson & Arnot, 2010) ve geleceğe umutla bakmalarına (Özgür, 2016) katkı sağlamaktadır.

Mülteci ve sığınmacılar için eğitimin önemi birçok ülke tarafından anlaşılmış ve bu doğrultuda yapılan çalışmalarda son yıllarda artış yaşanmıştır (Beltekin, 2016; Dryden-Peterson, 2020; Jupp & Luckey, 1990; Mareng, 2010; Miller, 2009; Takeda, 2000; Taylor & Sidhu, 2012; Vasquez, 1980). Yapılan çalışmaların sayısı arttıkça araştırmaların gelişimini ve eğilimini takip etmek, genel değerlendirmesini yapmak ve literatürdeki boşlukları tespit etmek güçleşmektedir. Bu sebeple literatürün nicel hale getirilmesi, ortaya çıkan sonuçların değerlendirilerek alandaki eğilimlerin tespit edilmesi önemlidir. Son yıllarda akademik yayınlardaki artış nedeniyle bibliyometrik analiz daha çok tercih edilmekte ve gittikçe popüler hale gelmektedir (Demir & Çelik, 2020). Bibliyometrik analiz, bilimsel çalışmaların istatistiksel olarak analiz edilmesi ve yapılan çalışmaların

bütüncül olarak değerlendirilmesini kolaylaştırmaktadır (Ayanoğlu, Demir, Gür-Erdoğan, 2021). Geçmiş araştırma eğilimlerinin ortaya koyulması gelecekteki araştırma eğilimlerinin tahmin edilebilir olmasını sağlar (Zhao vd., 2018). Bibliyometrik yöntemle yüzlerce hatta binlerce araştırma derinlemesine analiz edilebilir (Zupic & Cater, 2015). Bibliyometrik analiz yöntemiyle yapılan çalışmaların görsel haritalar aracılığıyla sunumu yaygınlaşmasına rağmen belirli alanlarda boşluklar mevcuttur. Bu alanlardan biri belirli bir araştırma birikimine ulaşan sosyal ve eğitim bilimlerinin alt disiplinleridir. Çünkü bu tür araştırmalarla, alanda yaşanan değişim ve eğilim sayısal verilerle sunulabilir (Yılmaz, 2021) ve araştırmalara yön verilebilir.

Eğitim araştırmalarından biri olan mülteci eğitimi, boşluk yaşanan alanlardan biridir. İlgili literatür tarandığında göç ve kalkınma ilişkisinin bibliyometrik analizi (Çelikkaya & Atilla, 2020), Suriyeli mültecilerle ilgili yapılan çalışmaların bibliyometrik analizi (Sweileh, 2018), göç ve çevresel bozulmanın bibliyometrik analizi (Anuar, Marwan, Smith, Siriyanun & Sharif, 2021); mültecilerin sağlığı ve ruh sağlığı ile ilgili çalışmaların bibliyometrik analizi (Ibragimova & Žužak, 2020; Sun, 2021; Sweileh, 2018; Sweileh vd., 2018), iklim değişikliği kaynaklı yapılan göçlere ilişkin çalışmaların bibliyometrik analizi (Milán-García, Caparrós-Martínez, Rueda-López & Pablo Valenciano, 2021) ile ilgili çalışmalar olduğu görülmektedir. Ancak bibliyometrik analizle gerçekleştirilen ve mülteci eğitiminin genelini içeren herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Alan yazındaki tarafsızlığı artıran bibliyometrik çalışmalar, alanda oluşan yığılma ve boşlukların belirlenmesi açısından önemlidir. Bu tür çalışmalar, araştırmacıların tekrara düşmesi önler ve araştırma için en ideal konunun bulunmasını sağlar. Bu çalışmanın da mülteci eğitimi ile ilgili bilimsel yayın politikasının belirlenmesinde olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca alana yön veren temel kaynakların belirlenmesinin yeni yapılacak araştırmalar için yol gösterici nitelikte olması beklenmektedir. Bu sebeple araştırmada mülteci eğitimiyle ilgili yapılan çalışmaların bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaca yönelik olarak hazırlanan çalışma soruları ise;

1. Mültecilerle ilgili yapılan eğitim araştırmalarının yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Mültecilerle ilgili yapılan eğitim araştırmalarının atıflarının yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. Mülteci eğitimi ile ilgili en çok atıf alan yazar ve makale bilgileri nelerdir?
4. Mültecilerle ilgili en çok yayın yapılan dergiler nelerdir?
5. Mültecilerle ilgili eğitim araştırmalarının yapıldığı ülkeler hangileridir?
6. Yazılan makalelerin dilleri nelerdir?
7. Mülteci eğitimi konusunda en çok kullanılan anahtar kelimeler nelerdir?
8. Mülteci eğitimi ile ilgili yapılan çalışmaların özetlerinde en çok tekrar eden kelimeler nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın deseni, verilerin toplanması, verilerin analizi ve etik kurallara uygunluk kısımlarına yer verilmiştir.

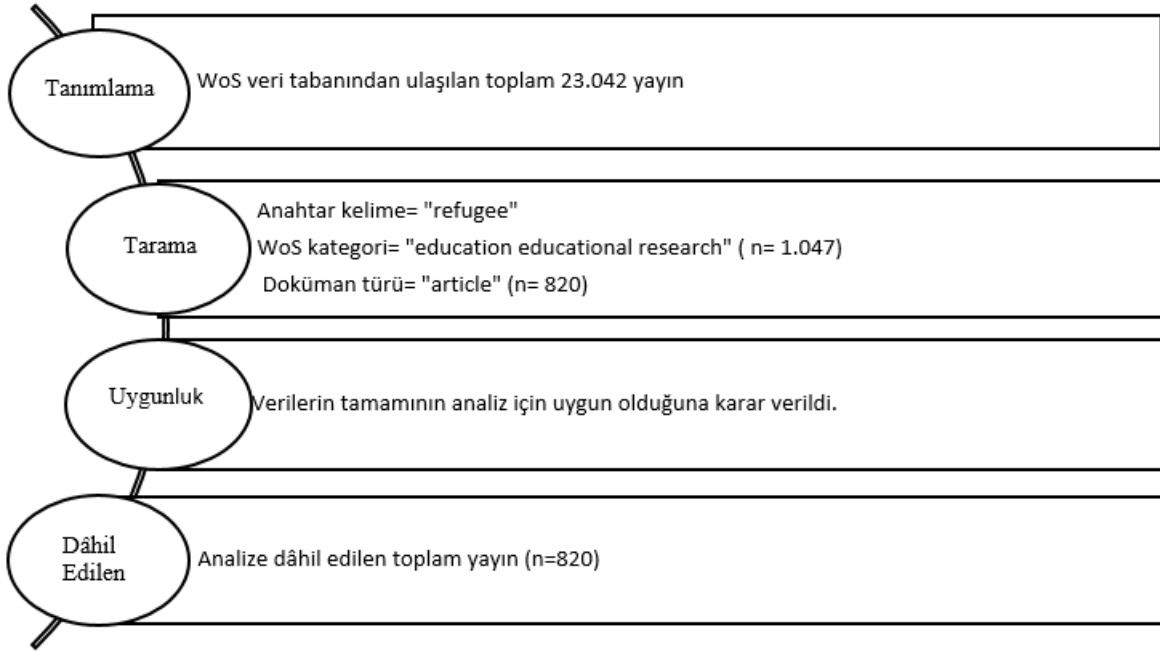
Araştırma Deseni

Bu çalışma betimsel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Tarama araştırmaları, çalışmaya konu olan olay, durum ya da nesneyi kendi koşullarında ve halen var olduğu şekliyle betimler (Karasar, 2016). Tarama araştırmalarında elde edilen veriler (yazılı belge, istatistik, ses ve görüntü kayıtları vb.) sistemli bir bütün içinde yorumlanabilir. Bu çalışmada bibliyometrik analiz yöntemiyle mültecilerle ilgili yazılan eğitim araştırmaları incelenmiştir. Bibliyometrik çalışmalar bir anabilim dalında gerçekleştirilen araştırmaların alanda oluşturduğu performansın gösterilmesini sağlar (Law & Cheung, 2008). Bibliyometrik analiz, alandaki gelişmeleri yansıtan, yapılan çalışmalardaki iş birliğini ve ortak atıf ağlarının görselleştirilmesi sağlayan bir sosyal ağ analizidir (Karagöz & Yüncü, 2013). Sosyal ağ analizleri, teorik gelişim sürecinin takip edilip bilime bu doğrultuda yön verilmesi açısından önemli görülmektedir (Baytok, Boyraz & Pelit, 2019). İstatistiksel ve matematiksel yöntemler üzerine temellendirilen bibliyometrik analiz yöntemi, yapılan araştırmalar arasında karşılaştırma yapılmasını ve bilgi haritaları oluşturulmasını olanaklı kılar (Al, 2008). Bu kapsamda çalışmada, Web of Science (WoS) veritabanından çekilen 46 yıllık (1975-2021) araştırmaya bibliyometrik analiz yöntemi uygulanmıştır. Bu yöntemle birlikte mülteci eğitimi ile ilgili en üretken akademisyenler ve dergiler, yapılan çalışmaların yıllara göre değişimi, en çok çalışma yapılan ülkeler ve yapılan çalışmaların dilleri, çalışmalarda kullanılan ve en sık tekrar eden anahtar kelimeler ve özetle bulunan kelimeleri belirlemek yani “büyük resmi” sunmak amaçlanmaktadır (Aria & Cuccurullo, 2017).

Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan veriler Web of Sciences (WoS) veri tabanından elde edilmiştir. Thomson Reuters Institue'nin (ISI) bir ürünü olan WoS veri tabanı bibliyometrik veri tabanlarının başında gelmektedir (Karagöz & Şeref, 2019). WoS, 10.000'in üzerinde kitap, dergi, konferans, rapor gibi kaynaklardan toplanan bilgileri içeren yedi farklı atıf veri tabanından oluşmaktadır (Aghaei- Chadegani vd., 2013). Clarivate Analytics'e bağlı bir veri tabanı olan WoS, Science Citation Index- Expanded (SCI-Expanded), Social Sciences Citation Index (SSCI) ve Arts & Humanities Citation Index (A&HCI) gibi önemli arama dizinlerinin bileşenlerini içermektedir (Testa, 2016). WoS veri tabanı farklı disiplinlere ait kapsamlı içerik sunması yönüyle öne çıkan bir analitik bilgi platformudur (Li, Rollis & Yan, 2018).

Araştırma mültecilerle ilgili eğitim araştırmalarına ulaşmak için WoS veritabanında çevrim içi sorgulama yapılmış ve yapılan sorgulamada anahtar kelime olarak “refugee” or “refugee education” tarih olarak ise “1975-2021” seçilmiş ve bu kapsamda 23.042 sonuca ulaşılmıştır. Tarih aralığının belirlenmesinde seçim kriteri olarak 1975 yılının seçilmesinin nedeni WoS veri tabanında ilk kez bu yıldan itibaren tarama imkânının olmasıdır. Ulaşılan kaynaklar WoS çekirdek koleksiyonunda eğitim ve eğitsel araştırmalar (Education & Educational Research) kategorisinde seçilmiş ve bu kapsamda 1.047 araştırmaya ulaşılmıştır. Yapılan çalışmalar türlerine göre sınıflandırılmış ve makale kategorisindeki çalışmalarla sınırlandırılmıştır. Son olarak açık erişime sahip 820 çalışmayla analiz sürecine devam edilmiştir. Dokümanların belirlenmesi ve sınırlandırmasını gösteren akış diyagramı Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1. Veri Toplama Süreci

Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizinde betimsel analiz ve bibliyometrik analizden yararlanılmıştır. Betimsel analizlerin gerçekleştirilmesi WoS veri tabanı üzerinden yapılmıştır. Ağ analizlerinin yapılmasında ise VOSviewer programı kullanılmıştır. VOSviewer programı bibliyometrik ağların görselleştirilmesi amacıyla yaygın olarak tercih edilmektedir (Artsın, 2020). VOSviewer programı, mesafe tabanlı haritalandırmayı mümkün kılar ve merkezlerin birbirine yakınlıklarına göre korelasyon ilişkisini gösterir (Robertson, Pitt & Ferreira, 2020). Çalışmada bibliyometrik analiz sekiz farklı kategoride gerçekleştirilmiştir. Bunlar: yıllara göre yazılan makale sayıları, yıllara göre yapılan atıf sayıları, en çok atıf alan dergi ve yazar bilgileri, en çok yayın yapan dergiler, etkin ülkeler, makalelerin yayınlandığı diller, anahtar kelime ağ analizi, özet kelime ağ analizi şeklindedir. Bu çalışmada veriler WoS programı üzerinden indirildikten sonra Excel programı üzerinden pivot tablolar oluşturulmuş, ağ analizi haritaları ise ücretsiz olarak indirilen (www.vosviewer.com) VOSviewer programı kullanılarak yapılmıştır. Ağ analizi, bilimsel araştırmaların verilerinden faydalanılarak matematiksel ilişkilere dayalı örüntüleri ortaya çıkarmak için kullanılmaktadır (Boyack & Klavans, 2010).

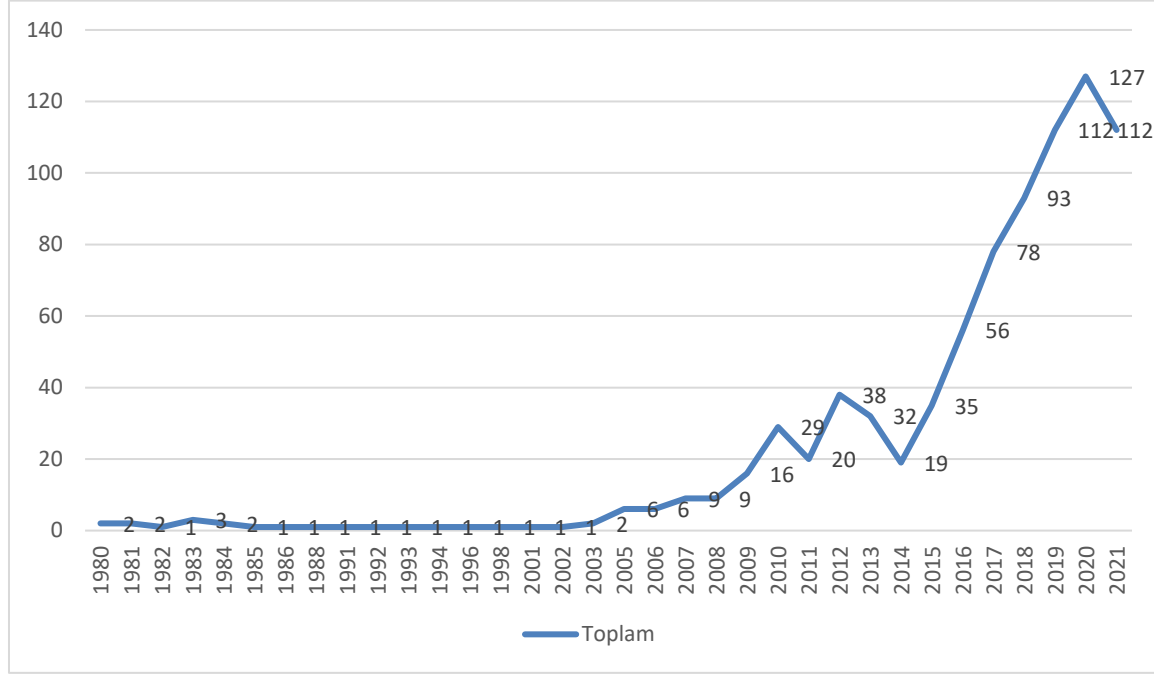
BULGULAR

Araştırmada elde edilen bulgular; çalışmanın amacını ve problemini destekler nitelikte olmalıdır. Bulgular kısmında sadece bulgular sunulup açıklanmalıdır. Asla yorum yapılmamalıdır. Yorum, tartışma ve sonuç kısmında yapılmalıdır. Bulgular bölümünde gerek görüldüğünde tablo, şekil, grafik veya resimlerle kullanılıp açıklama yapılabilir.

Araştırmada WoS veri tabanında taranan dergilerdeki mültecilerle ilgili eğitim araştırmaları bibliyometrik yöntemle analiz edilerek yapılan analiz sonucunda ulaşılan bulgular aşağıda sunulmuştur:

Yıllara Göre Yazılan Makalelerin Dağılımı

1975 yılından günümüze mültecilerle ilgili yapılan eğitim araştırmalarının yıllara göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

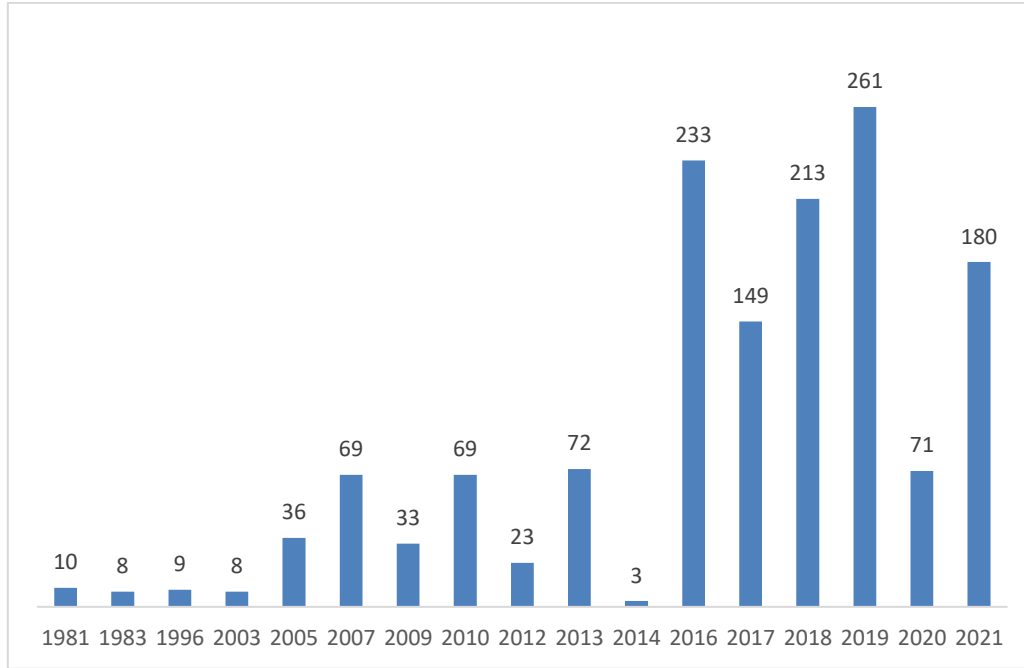

Grafik 1. Yayınların Yıllara Göre Dağılımı

Grafik 1 incelendiğinde mültecilerle ilgili yapılan eğitim araştırmalarının ilkinin 1980 yılında yazıldığı görülmektedir. WoS veri tabanında tarama yaparken tarih sınırlandırması 1975-2021 yılları arasında seçilmesine rağmen 1975-1979 tarihleri arasında herhangi bir makale bilgisine ulaşılamamıştır. Yapılan yayınların yıllara göre dağılımı incelendiğinde son yıllarda giderek artan bir ivme kazandığı göze çarpmaktadır. Özellikle 2015 yılından günümüze yayın artışının dikkat çekici boyutta olduğu görülmektedir.

Yıllara Göre Yapılan Atıfların Dağılımı

Mültecilerle ilgili yazılan ilk makale WoS veri tabanında 1980 yılına aittir. 1980 yılından günümüze yapılan atıfların yıllara göre dağılımı Grafik 2'de gösterilmiştir.

Grafik 2. Atıfların Yıllara Göre Dağılımı

Grafik 2 atıfların yıllara göre dağılımını göstermektedir. Buna göre yapılan ilk atfın 1981 yılına ait olduğu görülmektedir. Yapılan atıf sayıları yıllara göre farklılık gösterse de son yıllarda atıf sayılarında artış yaşandığı tespit edilmiştir. Yayın sayısı arttıkça atıf sayılarında da belirgin artış sağlandığı sonucuna ulaşılmıştır. En çok atıf alan makale ve yazar bilgileri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

En Çok Atıf Alan Makale ve Yazar Bilgileri

WoS veritabanında mülteci konusuyla ilgili yapılan eğitim araştırmaları listelenerek en çok atıf alan makale ve yazar bilgileri Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. En Çok Atıf Alan Makale ve Yazar Bilgileri

Sıra	Çalışmanın Adı	Yazar Bilgisi	Dergi Adı	Yayın Yılı	Atıf Sayısı
1	Mülteci öğrencilerin okullarda desteklenmesi: Kapsayıcı eğitimi ne oluşturur? [<i>Supporting refugee students in schools: what constitutes inclusive education?</i>]	Taylor, S., & Sidhu, R.K	International Journal of Inclusive Education	2012	138
2	Göçmen ve Mülteci ESL Öğrencilerinin Dört Yıllık Üniversite Eğitimine Erişim Zorlukları: Dil Politikasından Eğitim Politikasına [<i>Immigrant and Refugee ESL Students' Challenges to Accessing Four-Year College Education: From Language Policy to Educational Policy</i>]	Kanno, Y., & Varghese, MM	Journal of Language Identity and Education	2010	77
3	Mülteci öğrenciler için kapsayıcı bir ortam yaratmak için okulları desteklemek [<i>Supporting schools to create an inclusive environment for refugee students</i>]	Block, K; Cross, S; (...); Gibbs, L	International Journal of Inclusive Education	2014	72
4	Bu Kimin Eksikliği? Somali Bantu Mültecilerinin "Okul Yaparken" Deneyimlerine İlişkin Karşı Hikâyeleri Keşfetmek [<i>Whose Deficit Is This Anyhow? Exploring Counter-Stories of Somali Bantu Refugees' Experiences in "Doing School"</i>]	Roy, LA and Roxas, KC	Harvard Educational Review	2011	59

5	'Size söylüyorum ... dil engeli en büyük zorluktur': Avustralya'daki Karen mülteci kadınları arasında eğitimin önündeki engeller [<i>'I'm telling you ... the language barrier is the most, the biggest challenge': Barriers to education among Karen refugee women in Australia</i>]	Watkins, PG; Raze, H and Richters, J	Australian Journal of Education	2012	54
6	Mülteci Eğitimi: Küreselleşmenin Kavşağı [<i>Refugee Education: The Crossroads of Globalization</i>]	Dryden-Peterson, S	Educational Researcher	2016	53
7	Kesintili Bilim Eğitimi Olan Mülteci Öğrencilere Öğretim: Kelime Bilgisi, Okuryazarlık ve Pedagoji [<i>Teaching Refugee Learners with Interrupted Education in Science: Vocabulary, literacy and pedagogy</i>]	Miller, J	International Journal of Science Education	2009	52
8	Dil öğrenimi ve aidiyet siyaseti: Sudanlı kadın mültecilerin "Amerikalı" Olup Olmaması [<i>Language learning and the politics of belonging: Sudanese women refugees Becoming and Being "American"</i>]	Warriner, DS	Anthropology & Education Quarterly	2007	52
9	Sudanlı ergen mülteciler: kültürleşme ve kültürleşme stresi [<i>Sudanese adolescent refugees: acculturation and acculturative stress</i>]	Poppitt, G and Frey, R	Australian Journal of Guidance And Counselling	2007	51
10	'Sanki beyaz bir kağıtta siyah bir nokta gibi hissettim': Genç mültecilerin Avustralya liselerine giriş deneyimlerinin incelenmesi [<i>'It felt like i was a black dot on white paper': examining young former refugees' experience of entering Australian high schools</i>]	Uptin, J; Wright, J and Harwood, V	Australian Educational Researcher	2013	48

Tablo 1'e göre en çok atıf alan makale 2012 yılında Taylor ve Sidhu tarafından yazılan "Supporting refugee students in schools: what constitutes inclusive education?" adlı makaledir. 138 atıf alan bu makale "International Journal of Inclusive Education" isimli dergide yayınlamıştır. En çok atıf alan ikinci yayın ise Kanno ve Varghese tarafından 2010 yılında "Journal of Language Identity and Education" dergisinde yayınlanan "Immigrant and Refugee ESL Students' Challenges to Accessing Four-Year College Education: From Language Policy to Educational Policy" adlı makaledir. En çok atıf alan bu iki yayın kapsayıcı eğitim ve mültecilerin eğitime erişim noktasında yaşadıkları sıkıntılarla ilgilidir. Diğer atıf alan makalelerin ortak özelliği ise kapsayıcı eğitim, eğitim ortamlarında yaşanan problemler, kültürleşme ve dil sorunları üzerinedir. En çok atıf alan makalelerin yayınlandığı dergiler incelendiğinde "International Journal of Inclusive Education" dergisinde yayınlanan iki makalenin en çok atıf alan makalelerden olduğu görülmektedir. En çok atıf alan makalelerin yıllara göre yayınlandıkları tarih incelendiğinde 2007 ile 2014 yılları arasında değiştiği tespit edilmiştir.

En Çok Yayın Yapan Dergiler

WoS veritabanında mülteci konusuyla ilgili en çok yayın yapılan dergiler Tablo 2'de gösterilmiştir:

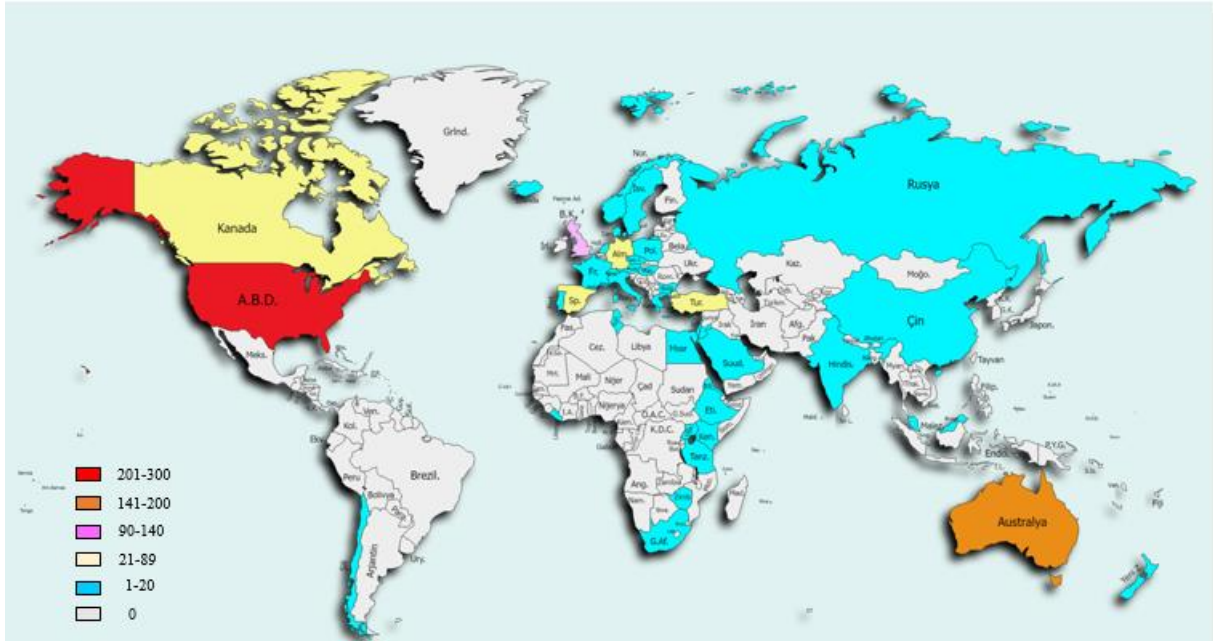
Tablo 2. Mülteci Konusunda En Çok Yayın Yapan Dergiler

Sıra	Dergi Adı	Yayın Sayısı
1	International Journal of Inclusive Education	40
2	Intercultural Education	25
3	Refugee Education: Integration and Acceptance of Refugees in Mainstream Society	11
4	Journal of Adolescent & Adult Literacy	10
5	Journal of Research in Childhood Education	10
6	Race Ethnicity and Education	10
7	Anthropology & Education Quarterly	9
8	European Early Childhood Education Research Journal	9
9	International Journal of Educational Development	9
10	Refugee and Immigrant students: Achieving Equity in Education	9

Mültecilerle ilgili yapılan eğitim araştırmaları incelendiğinde en çok yayın yapan derginin “International Journal of Inclusive Education” isimli dergi olduğu görülmüştür. Kapsayıcı eğitim konusunda yapılan çalışmaların yayınlandığı bu dergi aynı zamanda mültecilerle ilgili en çok atıf alan dergi özelliğini taşımaktadır. En çok yayın yapılan diğer dergi ise “Intercultural Education” isimli dergidir. Yayınların yapıldığı diğer dergiler ise sayıca birbirine oldukça yakındır.

Mültecilerle İlgili Eğitim Araştırmalarının Yapıldığı Ülkeler

Mültecilerle ilgili yapılan araştırmaların olduğu ülkeler Grafik 3’te verilmiştir.

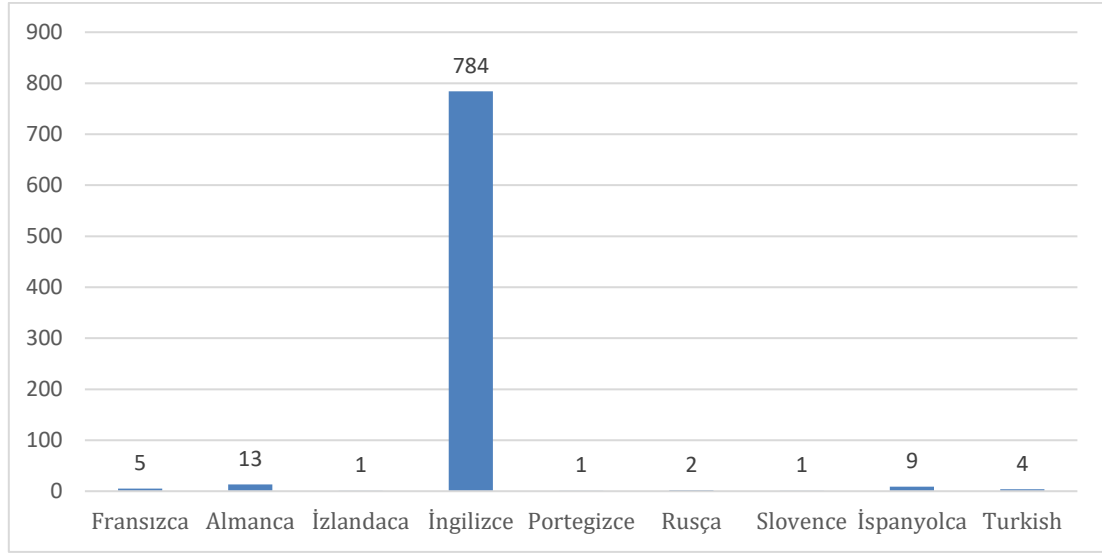

Grafik 3. Mültecilerle İlgili Makalelerin Yayınlandığı Ülkeler

Mültecilerle ilgili yayın yapılan ülkeler incelendiğinde en çok yayının yapıldığı ülke 294 araştırmayla Amerika Birleşik Devletleri’dir. Sonrasında en çok yayının yapıldığı ülkeler 144 araştırmayla Avustralya’dır. İngiltere de 90, Kanada da 46, Almanya da 42, Türkiye de 39, İspanya da 21 makalenin yayınladığı görülmektedir. Mavi renkle renklendirilen ülkelerde ise 1-20 arasında çalışmanın yapıldığı tespit edilmiştir. Gri renkli olan ülkelerde mültecilerle ilgili herhangi bir eğitim araştırmasına rastlanılmamıştır.

Makalelerin Yayınlandığı Diller

WoS’ta tarama yaparken araştırmalar dilleri açışından sınırlandırılmamıştır. Yapılan çalışmaların yayınlandıkları dillere ait veriler Grafik 4’teki gibidir.

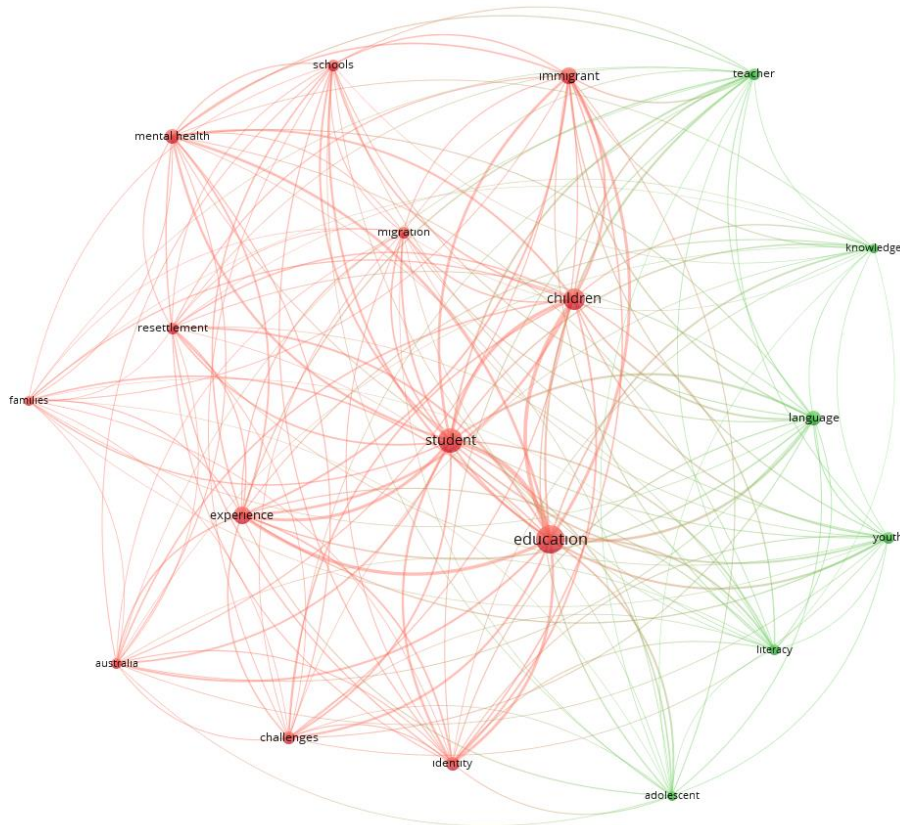

Grafik 4. Makalelerin Yayınlandığı Dillere Göre Dağılımı

Grafik 4 incelendiğinde yayınlanan makalelerin tamamına yakınının İngilizce yazıldığı tespit edilmiştir. Literatür tarandığında Almanca 13, İspanyolca 9, Fransızca 5 ve Türkçe 4 çalışma olduğu, toplam 9 farklı dilde eser yayınlandığı görülmektedir.

Anahtar Kelimelere Göre Ortak Kelime Analizi

Mültecilerle ilgili yayınlanan eğitim araştırmalarının anahtar kelimeleri kullanım sıklıklarına göre incelenmiş ve Şekil 1'de ağ analizi olarak verilmiştir.

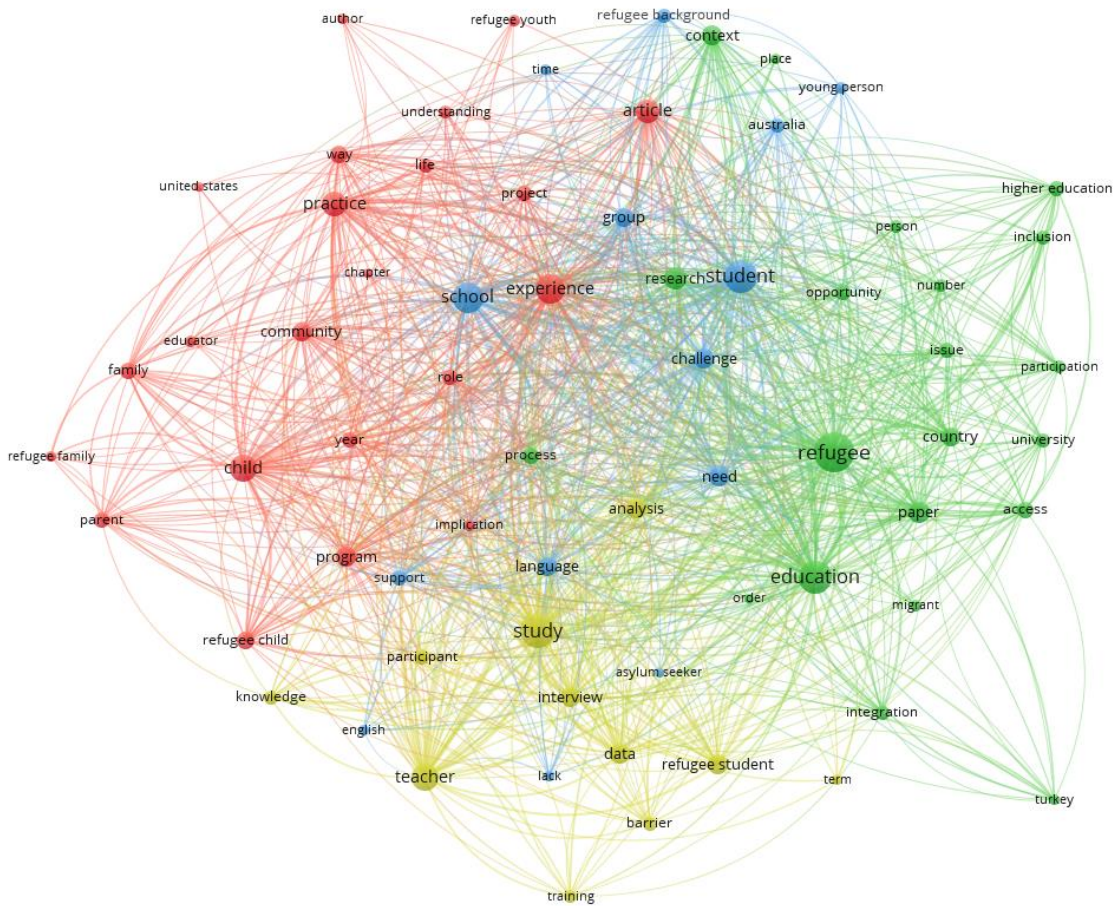

Şekil 2. Makalelerde Bulunan Anahtar Kelimelere İlişkin Ağ Analizi Haritası

Analizlere dâhil edilen 820 çalışma tekrar eden anahtar kelimeler açısından incelenmiş ve en sık 19 anahtar kelimenin kullanıldığı tespit edilmiştir. “En az 10 kez kullanılmış olma” durumu kesme noktası olarak belirlenmiş ve bu kapsamda 23 anahtar kelimeye ulaşılmıştır. Kesme noktası 10’un altında belirlendiğinde anlam taşımayan çok kelimeyle karşılaşmış, daha üst bir değer belirlendiğinde ise anahtar kelime sayısı oldukça daralmıştır. Ulaşılan anahtar kelimelerden 4’ü herhangi bir anlam taşımadığından araştırma kapsamı dışına çıkarılmış ve 19 anahtar kelime üzerinden analiz yapılmıştır. En sık kullanılan anahtar kelimelere bakıldığında bu kavramların “education”, “student”, “children”, “experiences”, “immigrant” ve “identity” şeklinde olduğu görülmektedir. Kırmızı kümede bulunan kelimelerin ilişkisi yeşil kümede bulunan kavramlara göre daha yüksektir. Yeşil kümede bulunan kelimeler “adolescent”, “literacy”, “youth”, “language”, “knowledge” ve “teacher” şeklindedir.

Makalelerin Özet Bölümünde Bulunan Kelimelerin Ortak Kelime Analizi

Mültecilerle ilgili yayınlanan eğitim araştırmalarının özet bölümünde bulunan kelimeler kullanım sıklıklarına göre incelenmiş ve Şekil 2’de ağ analizi olarak verilmiştir.

Şekil 3. Makalelerin Özet Bölümünde Bulunan Kelimelere İlişkin Ağ Analizi Haritası

Şekil 3’de makalelerin özet bölümünde bulunan kelimelere ilişkin ağ analizi haritası bulunmaktadır. Yapılan analiz sonucunda tekrar eden 68 kelimeye ulaşılmıştır. En sık kullanılan kelimeler “refugee”, “study”, “student”,

“education”, “school” ve “experiences”tir. Daire büyüklüğü kullanılan kelimelerin sıklığını, daire renkleri hangi kelimelerin bir arada kullanıldığını, daire arasındaki çizgiler ise kelimeler arasındaki ilişki durumlarını göstermektedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada mültecilerle ilgili WoS veritabanında yayınlanan eğitim araştırmaları betimsel ve bibliyometrik yöntemle analiz edilmiştir. Tarih aralığı olarak 1975-2021 yılları seçilmesine rağmen ilk 5 yıla ait herhangi bir makale bilgisine ulaşılamamıştır. Elde edilen sonuçlara göre mülteci eğitimi ile ilgili yapılan ilk yayının 1980 yılına ait olduğu görülmüştür. İlk 5 yıl herhangi bir makale bilgisine ulaşılamamasının nedeninin mültecilerin öncelikli ihtiyaçlarının farklılığından kaynaklandığı düşünülmektedir. İkinci dünya savaşı sonrasında insan hareketliliği hız kazansa da mültecilerle ilgili yapılan çalışmaların daha çok sağlık, beslenme ve barınma gibi temel ihtiyaçlarla ilgili olduğu görülmektedir (Başar, Akan & Çiftci, 2018; Canatan, 2013). Yıllar geçtikçe mülteci eğitimine olan ihtiyaç artmış ve bu durum alanda yapılan çalışmalara yansımıştır. Nitekim araştırma sonuçları incelendiğinde mülteci eğitimiyle yapılan araştırmaların sayısının özellikle 2015 yılından itibaren hız kazandığı görülmektedir.

Göçmen sayısının artması zamanla birtakım problemlere neden olmuştur. Bu problemlerin çözümünde eğitimin etkisi olabileceği düşünüldüğünden geçmişe oranla yapılan çalışmaların sayısı oldukça artmıştır (Dryden-Peterson, 2017; Kuzhabekova & Nardon, 2021; Menashy & Zakharia, 2020; Molla, 2021; Morrice, 2021; Rose, 2019). Mültecilerle ilgili yapılan çalışmaların sayısının artması dolaylı olarak yapılan atıf sayılarını etkilemiş ve atıf sayıları artış göstermiştir. En çok atıf alan makale Taylor ve Sidhu (2012), Kanno ve Varghese'ye (2010) aittir. Bu makalelerde kapsayıcı eğitim ve mültecilerin eğitime erişim engelleri konu edilmektedir. Diğer atıf alan makalelerin ortak özelliği ise kapsayıcı eğitim, eğitim ortamlarında yaşanan problemler, kültürleşme ve dil sorunları üzerinedir. Kapsayıcı eğitimin amaçlarından biri mültecilerin eğitim sistemine hızlı entegre olmasını sağlamaktır (Kazu & Deniz, 2019). Günümüzde kapsayıcı eğitim, bireysel farklılıklar başta olmak üzere, kültürel ve toplumsal eşitlikler, mülteciler, sığınmacılar, göçmenler gibi eşitsizlikler temeline dayanmaktadır (Çelik, 2017). Toplumların yapısı çeşitlendikçe ve bireyler arasındaki eşitsizlik arttıkça kapsayıcı eğitime olan ihtiyaç artmıştır. Bu sebeple alan yazında kapsayıcı eğitimi konu edinen çalışmaların sayısı artış göstermiştir (Fedulova, Ivanova, Atyukova & Nosov, 2019; Florian, 2019; Nilholm, 2021; Saloviita, 2020; Ünal & Aladağ, 2020).

Mültecilerle ilgili yapılan eğitim araştırmaları incelendiğinde en çok yayın yapılan dergilerin “International Journal of Inclusive Education” ve “Intercultural Education” olduğu sonucuna ulaşılmıştır. “International Journal of Inclusive Education” dergisi, kapsayıcı eğitimi konu edinen çalışmaların yayımlandığı ve tüm öğrencilerin eşit şekilde eğitime dâhil edilmesini hedefleyen bir dergidir (www.tandfonline.com/journals/tied20). Bu dergi aynı zamanda en çok atıf alan dergidir. “Intercultural Education” dergisi ise kültürlerarası eğitimle ilgilidir. Günümüzde çok kültürlü toplum, insan hakları ve ırkçılık karşıtı eğitim, mülteci sorunları, dil politikaları gibi konular derginin diğer araştırma alanlarından (www.tandfonline.com/journals/ceji20).

Mültecilerle ilgili yapılan araştırmaların yayınlandığı ülkeler incelendiğinde en çok yayının ABD’de yapıldığı tespit edilmiştir. Sonrasında sırasıyla Avustralya, İngiltere, Kanada, Almanya ve Türkiye’de diğerk ülkelere göre daha çok yayının yapıldığı görülmektedir. Dünya üzerindeki birçok ülkede mültecilerle ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Harita incelendiğinde genelde ekonomik durumu iyi olmayan, gelişmemiş ülkelerde çalışma olmadığı görülmüştür. Çünkü bu ülkeler göç alan değil göç veren ülkelerdir. Ancak Japonya, Çin gibi ülkeler için bu genelleme doğru değildir. 2020 OECD verilerine göre dünya üzerinde en fazla göçmen barındıran ülke ABD’dir. Toplum içinde göçmenlerin oranı arttıkça yapılan çalışmaların fazlaşması olağan görülmektedir (Karabiyik & Nart, 2021). Avustralya, devletin göçmenlere sunduğu yüksek hizmet imkânları, kişi başına düşen milli gelirin yüksek olması, özgürlük, kaliteli ve iyi düzeyde eğitim, kültür çeşitliliği gibi unsurlar nedeniyle göç alan ve tercih edilen ülkelere biridir (Günay, Atılğan & Serin, 2017). 1960 yılından itibaren küreselleşmenin etkisiyle ABD, Avustralya, İngiltere, Kanada, Almanya gibi ülkeler iş gücü ihtiyaçlarını karşılamak için göç almışlardır. Ayrıca bu ülkelere olan beyin göçü de fazladır (Çalış, 2019). AB başta olmak üzere gelişmiş ülkeler son yıllarda göç politikalarında değişikliğe gitmiş ve üçüncü ülkelerle iş birliği yaparak ülkelere yapılan göçü kontrol altında tutma politikası gütmüşlerdir. Türkiye, jeopolitik konumunun da etkisiyle son yıllarda göç alan bu ülkelere örnek gösterilebilir (Arslan & Yıldız, 2019; Dinçer & Eşsiz, 2021). Bu sebeple son yıllarda Türkiye’de de mültecilerle ilgili yapılan çalışmaların sayısında artış yaşandığı söylenebilir.

Yazılan makaleler yayınladıkları dilleri açısından değerlendirildiğinde makalelerin tamamına yakınının İngilizce olduğu görülmektedir. İngilizce dışında Almanca, İspanyolca, Fransızca, Türkçe olmak üzere 9 farklı dilde eser yayınladığı tespit edilmiştir. ISI veri tabanında yer alan dizinler, Australian Education Index, British Education Index, ERIC’te taranan dergiler ve Education indekste taranan dergilerinin %99’u İngilizce yayınlanmaktadır (Güven, 2006). Günümüzde bilimsel açıdan en yaygın kullanılan dil İngilizcedir. Bu sebeple alanda yapılan çalışmaların dilinin tamamına yakınının İngilizce olması beklenen bir durumdur (Yakıncı, Aslan & Bıçak, 2004).

Analizlere dâhil edilen çalışmalarda kullanılan anahtar kelimeler incelendiğinde en sık tekrar eden 19 anahtar kelime olduğu görülmektedir. Bu kapsamda en sık tekrar eden kelimeler “education”, “student”, “children”, “experiences”, “immigrant” ve “identity” şeklindedir. Anahtar kelimeler taranan yayınların, arama motorlarında kolaylıkla bulunmasını sağlar (Ayanoglu, Demir & Erdoğan, 2021). UNHCR verilerine göre mülteci çocukların %50’si okula gitmemektedir. Bu oran üst yaş gruplarında daha da yüksektir (UNHCR, 2016). Bundan dolayı yapılan araştırmalarda genelde öğrenci ve çocuklar anahtar kelime olarak seçilmektedir. Mülteci eğitimi aslında göç eden tüm bireyleri kapsamalıdır. Ancak mülteci eğitimi denildiğinde ne yazık ki genelde çocuklar ve gençler anlaşılmaktadır. Bundan dolayı yapılan araştırmalarda genelde öğrenci ve çocuklar anahtar kelime olarak seçilmiştir.

Mülteci eğitimi ile ilgili yapılan çalışmalar özet bölümünde bulunan tekrarlı kelimeler açısından incelenmiş ve en çok tekrar eden 68 kelimeye ulaşılmıştır. En sık kullanılan kelimeler “refugee”, “study”, “student”, “education”, “school” ve “experiences”tır. Ağ analizi haritalarında daire büyüklüğü kullanılan kelimelerin sıklığını, daire renkleri hangi kelimelerin bir arada kullanıldığını, daire arasındaki çizgiler ise kelimeler arasındaki ilişki

durumlarını yansıtmaktadır. Çalışmada kullanılan kelimeler ilişkilerine göre kırmızı, sarı, yeşil ve mavi renkleriyle gösterilmiştir. Bilimsel araştırmalarda özetler, makalenin geneli hakkında bilgi veren en önemli kısımlardan biridir. Özetler makalenin tamamı okunmadan araştırmacılara fikir verir ve makalenin daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlar (Aktaş & Yurt, 2015). Ayrıca araştırmaların özetinde amaç, yöntem, evren-örneklem, bulgular, sonuç ve önerilerden genel olarak bahsedilmektedir (Büyüköztürk, ve diğerleri, 2016). Araştırma özetlerinde en sık tekrar eden kelimelerin tespiti çalışmaların geneli hakkında bilgi vermesi nedeniyle önemlidir. Araştırmada, yapılan çalışmaların özetlerinde en çok tekrar eden kelimelere ilişkin ağ analizi yapılmış ve böylelikle çalışmaların geneli hakkında çıkarımda bulunulmaya çalışılmıştır. Anahtar kelimelerde olduğu gibi özet bölümünde de en çok tekrar eden kelimeler öğrenci, okul, deneyim vb. dir. Oysaki mülteci eğitimi, göç eden tüm bireyleri kapsmalıdır. Aksi takdirde istenen niteliğin yakalanması zorlaşacaktır. Çocuklar eğitimle topluma entegre edilse de evde aileyle ilgili çalışma yapılmadıkça bir taraf hep eksik kalacaktır. Bu araştırmada elde edilen sonuçların mülteci eğitimi konusunda çalışma yapacak araştırmacılar için yol gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir

ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen sonuçlar bağlamında aşağıdaki önerilere yer verilmiştir. Bunlar:

1. Araştırma verilerine 2022 yılı verileri dâhil edilmemiştir. Bu sebeple bundan sonra yapılacak çalışmalarda araştırmanın kapsamı genişletilebilir.
2. Araştırma doküman olarak makalelerle sınırlandırılmıştır. Daha sonra yapılacak çalışmalarda doküman türleri çeşitlendirilebilir.
3. Araştırmada betimsel ve bibliyometrik analiz verileri WoS veritabanı üzerinden alınmıştır. Bibliyometrik veri tabanı olarak, Web of Science (WoS), Scopus, Google Scholar ve Science Direct gibi veri tabanları kullanılabilir. Bu sebeple daha sonra yapılacak çalışmalarda diğer veri tabanlarından da yararlanılabilir.
4. Araştırmada ağ analizi haritaları VOSviewer programı kullanılarak yapılmıştır. Bunun dışında bibliyometrik analiz araştırmalarında R Studio ve CiteSpace gibi programlarda kullanılabilir.
5. Araştırmada betimsel ve bibliyometrik analizler 8 farklı kategoride (yıllara göre yazılan makale sayıları, yıllara göre yapılan atıf sayıları, en çok atıf alan dergi ve yazar bilgileri, en çok yayın yapan dergiler, etkin ülkeler, makalelerin yayınlandığı diller, anahtar kelime ağ analizi, özet kelime ağ analizi) gerçekleştirilmiştir. Belirlenen kategoriler dışında farklı kategorilerle çalışmalar yapılabilir.

Etik Metni

Mültecilere yönelik eğitim araştırmalarının bibliyometrik analizi, 1975-2021 yılları arasında erişilebilen veriler üzerinden WoS programı üzerinden yapılmıştır. Çalışmada açık erişim verileri kullanıldığı için etik kurul onayı alınmamıştır. "Bu makalede dergi yazım kuralları, yayın ilkeleri, araştırma ve yayın etiği ile dergi etik kurallarına uyuldu. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlalin sorumluluğu yazara aittir."

Yazarın Katkı Oranı Beyanı: Bu çalışma tek yazarlıdır. Yazarın makaleye katkısı %100'dür.

KAYNAKÇA

- Aghaei Chadegani, A., Salehi, H., Yunus, M., Farhadi, H., Fooladi, M., Farhadi, M., & Ale Ebrahim, N. (2013). A comparison between two main academic literature collections: web of Science and Scopus databases. *Asian Soc. Sci.* 9(5), 18-26. <https://doi.org/10.5539/ass.v9n5p18>
- Aksoy, Z. (2012). Uluslararası göç ve kültürlerarası iletişim. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(20), 293-303.
- Aktaş, E., & Yurt, S. U. (2015). Türkçe eğitimi alanındaki makale özetlerine yönelik bir içerik analizi. *Turkish Studies (Elektronik)*, 10(7), 73-96. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8121>
- Aktaş, T. M. (2014). Göç olgusu ekonomik kalkınmada itici güç olabilir mi? *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(1), 37-48.
- Al, U. (2008). *Scientific publication policy of Turkey: A bibliometric approach based on citation indexes* [Unpublished doctoral dissertation]. Hacettepe University.
- Anuar, A., Marwan, N. F., Smith, J., Siriyanun, S., & Sharif, A. (2021). Bibliometric analysis of immigration and environmental degradation: evidence from past decades. *Environmental Science and Pollution Research*, 29(9), 13729-13741. <https://doi.org/10.1007/s11356-021-16470-1>
- Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959-975. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007>
- Arslan, N., & Yıldız, K. (2019). Türkiye’de uluslararası göç ve sosyo-ekonomik yardımlar: inançlar ve gerçekler. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 15(1), 241-258. <https://doi.org/10.17130/ijmeh.2019149868>.
- Artsın, M. (2020). Bir metin madenciliği uygulaması: Vosviewer. *Eskişehir Teknik Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi B-Teorik Bilimler*, 8(2), 344-354.
- Ayanoğlu, Ç., Demir, T., & Erdoğan, D. G. (2021). 2023 eğitim vizyonunun akademik çalışmalara yansımaları: Bibliyometrik bir analiz. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11(18), 4484- 4518. <https://doi.org/10.26466/opus.918815>
- Bade, K. J. (2003). *Migration in European History* (A. Brown, Trans.). Blackwell Publishing.
- Bal, A., Cavkaytar, A., Artar, M. T., & Uluyol, M. (2021). Suriyeli mülteci öğrencilerin eğitim yaşantılarının incelenmesi. *M,illi Eğitim Dergisi*, 50(1), 195-216. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.934424>
- Başar, M., Akan, D., & Çiftci, M. (2018). Mülteci öğrencilerin bulunduğu sınıflarda öğrenme sürecinde karşılaşılan sorunlar. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(5), 1571-1578. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.427432>
- Baytok, A., Boyraz, M., & Pelit, E. (2019). Turizm işletmeciliği alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin değerlendirilmesi: Afyon Kocatepe Üniversitesi örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 287-305. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.479290>
- Beltekin, N. (2016). Turkey’s progress toward meeting refugee education needs: The example of Syrian refugees. *Eurasian Journal of Educational Research*, 66, 175-190. <http://dx.doi.org/10.14689/ejer.2016.66.10>
-

- Block, K., Cross, S., Riggs, E., & Gibbs, L. (2014). Supporting schools to create an inclusive environment for refugee students. *International Journal of Inclusive Education*, 18(12), 1337-1355. <https://doi.org/10.1080/13603116.2014.899636>
- Boyack, K. W., & Klavans, R. (2010). Co-citation analysis, bibliographic coupling, and directcitation: Which citation approach represent the research front most accurately? *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 66(11), 2215-2222. <https://doi.org/10.1002/asi.23329>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Canatan, K. (2013). Avrupa toplumlarının göç algıları ve tutumları: Sosyolojik bir yaklaşım. *İstanbul University Journal of Sociology*, 3(27), 317-332.
- Castles, S., & Miller, J. M. (2008). *Göçler Çağı: Modern Dünyada Uluslararası Göç*. (Bal, U. B., & Akbulut, İ. Çev.). Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Cengiz, F. B. (2013). *Türkiye’de sendikaların düzensiz emek göçüne bakışı: İstanbul örneği* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Charbonneau, S., deLeyer-Tiarks, J., & Caterino, C. L., & Bray, M., (2021). A meta-analysis of school-based interventions for student refugees, migrants, and immigrants. *Journal of Prevention & Intervention in the Community*, 1-16. <https://doi.org/10.1080/10852352.2021.1935190>
- Çalış, O. A. S. (2019). *Türkiye’ye tersine beyin göçü: nitel bir araştırma* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Çelik, R. (2017). Adalet, kapsayıcılık ve eğitimde hakkaniyetli fırsat eşitliği. *Fe Dergi*, 9(2), 17-29.
- Çelikkaya, S., & Atila, M. (2020). Göç ve kalkınma ilişkisine yönelik bir inceleme: Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik ağ analizi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(23), 350-367. <https://doi.org/10.38155/ksbd.797055>
- Demir, E. (2022). Göç sosyolojisi. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 3(2), 131-138. <https://doi.org/10.54990/okufed.1000921>
- Demir, E., & Çelik, M. (2020). Fen bilimleri öğretim programları alanındaki bilimsel çalışmaların bibliyometrik profili. *Türkiye Kimya Derneği Dergisi Kısım C: Kimya Eğitimi (JOTCSC)*, 5(2), 131-182.
- Diñer, S., & Eşsiz, F. P. (2021). Uluslararası göç olgusu ve “Arap Baharı” sürecinde değişime uğrayan Avrupa Birliği göç politikaları. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi (JEBPIR)*, 7(1), 68-84.
- Dryden-Peterson, S. (2016). Refugee education: The crossroads of globalization. *Educational Researcher*, 45(9), 473-482. <https://doi.org/10.3102/0013189X16683398>.
- Dryden-Peterson, S. (2017). Refugee education: Education for an unknowable future. *Curriculum Inquiry*, 47(1), 14-24. <https://doi.org/10.1080/03626784.2016.1255935>.
- Dryden-Peterson, S. (2020). Civic education and the education of refugees. *Intercultural Education*, 31(5), 592-606. <https://doi.org/10.1080/14675986.2020.1794203>
- Duğan, O., & Gürbüz, S. (2018). Suriyeli sığınmacıların sosyal entegrasyonuna yönelik bir araştırma. *Electronic Turkish Studies*, 13(26), 530-546. <https://doi:10.7827/TurkishStudies.14625>

- Ekici, S., & Tuncel, G. (2015). Göç ve insan. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(9), 9-22. <https://doi.org/10.20493/bt.71783>
- Erdem, C. (2017). Sınıfında mülteci öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin yaşadıkları öğretimsel sorunlar ve çözüme dair önerileri. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 26-42.
- Florian, L. (2019). On the necessary co-existence of special and inclusive education. *International Journal of Inclusive Education*, 23(7-8), 691-704. <https://doi.org/10.1080/13603116.2019.1622801>
- Günay, E., Atılğan, D., & Serin, E. (2017). Migration management in the world and Turkey. *Kahramanmaraş Sutcu Imam University Faculty of Economics and Administrative Sciences Journal*, 7(2), 37-60.
- Güven, İ. (2006). Yurtdışı sosyal bilimler dergilerinde yayın süreci. Kasım Karakütük (Ed), *Sosyal Bilimlerde Süreli Yayıncılık-2006 I. Ulusal Kurultay Bildirileri* içinde (s. 149-163) Ankara.
- Hayter, T. (2000). *Open borders*. Pluto Press.
- Ibragimova, I., & Žužak, M. (2020), "Refugee health in Europe: mapping review of research literature (2015–2019)". *International Journal of Health Governance*, 25(4) 349-369. <https://doi.org/10.1108/IJHG-04-2020-0031>
- Intercultural Education. About this journal. Retrived December, 30, 2021, from <https://www.tandfonline.com/journals/ceji20>
- International Journal of Inclusive Education. About this journal. Retrived December, 30, 2021, from <https://www.tandfonline.com/journals/tied20>
- International Organization for Migration (IOM). Retrived December, 28, 2021, from https://www.migrationdataportal.org/international-data?i=stock_abs_&t=2020
- Jupp, J. J., & Luckey, J. (1990). Educational experiences in Australia of Indo-Chinese adolescent refugees. *International Journal of Mental Health*, 18(4), 78-91.
- Kanno, Y., & Varghese, M. M. (2010). Immigrant and refugee ESL students' challenges to accessing four-year college education: From language policy to educational policy. *Journal of Language, Identity, and Education*, 9(5), 310-328. <https://doi.org/10.1080/15348458.2010.517693>
- Karabıyık, C., & Nart, E. Ç. (2021). Türkiye’de doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının uluslararası göç üzerindeki etkisi: Panel veri analizi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(1), 169-189. <http://dx.doi.org/10.16953/deusosbil.809011>
- Karagöz, B., & Şeref, İ. (2019). Yunus Emre ile ilgili araştırmaların bibliyometrik analizi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13(27), 123-141. <https://doi: 10.29329/mjer.2019.185.6>
- Karagöz, D., & Yüncü, R. H. (2013). Sosyal ağ analizi ile turizm alanında yazılmış doktora tezlerinin araştırma konularının incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, 205-232. <https://doi.org/10.14520/adyusb.666>
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi "Kavramlar ilkeler ve yöntemler"* (27. baskı). Nobel Yayıncılık.
- Kartal, B., & Başçı, E. (2014). Türkiye'ye Yönelik Mülteci ve Sığınmacı Hareketleri. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 275-299. <https://doi.org/10.18026/cbusos.42910>
- Kaya, A. (2016). *İslam, göç ve entegrasyon, güvenlikleştirme çağı*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
-

- Kazu, H., & Deniz, E. (2019). Kapsayıcı eğitim bağlamında öğretmenlerin mülteci öğrencilere ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 14(20), 1336-1368.
- Kuzhabekova, A., & Nardon, L. (2021). Refugee Students' Transition from Higher Education to Employment: Setting a Research Agenda. *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 1-16. <https://doi.org/10.1080/15562948.2021.1995922>
- Law, R., & Cheung, P. (2008). An analysis of publications in leading tourism journals and its implications. *Journal of China Tourism Research*, 4(1), 78-97. <https://doi.org/10.1080/19388160802099840>
- Li, K., Rollins, J., & Yan, E. (2018) Web of science use in published research and review papers 1997– 2017: A selective, dynamic, cross-domain, content-based analysis. *Scientometrics*, 115, 1–20. <https://doi.org/10.1007/s11192-017-2622-5>
- Mackinnon, H. (2014). Education in emergencies: The case of the Dadaab refugees camp. *Policy Brief*, 47, 1-12.
- Mareng, C. D. (2010). Reflections on refugee students' major perceptions of education in Kakuma Refugee Camp, Kenya. *Intercultural Education*, 21(5), 473-481. <https://doi.org/10.1080/14675986.2010.521392>
- Meçik, O., & Koyuncu, T. (2020). Türkiye'de göç ve ekonomik büyüme ilişkisi: Toda-Yamamoto nedensellik testi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 2618-2635.
- Menashy, F., & Zakharia, Z. (2020). Private engagement in refugee education and the promise of digital humanitarianism. *Oxford review of education*, 46(3), 313-330. <https://doi.org/10.1080/03054985.2019.1682536>
- Milán-García, J., Caparrós-Martínez, J. L., Rueda-López, N., & de Pablo Valenciano, J. (2021). Climate change-induced migration: a bibliometric review. *Globalization and Health*, 17(1), 1-10. <https://doi.org/10.1186/s12992-021-00722-3>
- Miller, J. (2009). Teaching refugee learners with interrupted education in science: Vocabulary, literacy and pedagogy. *International Journal of Science Education*, 31(4), 571-592. <https://doi.org/10.1080/09500690701744611>
- Molla, T. (2021). Refugee education: homogenized policy provisions and overlooked factors of disadvantage. *International Studies in Sociology of Education*, 1-22. <https://doi.org/10.1080/09620214.2021.1948892>
- Morrice, L. (2021). The promise of refugee lifelong education: A critical review of the field. *International Review of Education*, 1-19. <https://doi.org/10.1007/s11159-021-09927-5>
- Nash, M., Wong, J., & Trlin, A. (2006). Civic and social integration: A new field of social work practice with immigrants, refugees and asylum seekers. *International Social Work*, 3(49), 345 - 363.
- Nilholm, C. (2021). Research about inclusive education in 2020—How can we improve our theories in order to change practice? *European Journal of Special Needs Education*, 36(3), 358-370. <https://doi.org/10.1080/08856257.2020.1754547>
- Özgür, E. M. (2016). Bir alt alan olarak nüfus coğrafyasının geçmişi, bugünü ve geleceği. *Ege Coğrafya Dergisi*, 25(1), 1-36.

- Pinson, H., & Arnot, M. (2010). Local conceptualisations of the education of asylum-seeking and refugee students: from hostile to holistic models. *International Journal of Inclusive Education*, 14(3), 247-267. <https://doi.org/10.1080/13603110802504523>.
- Poppitt, G., & Frey, R. (2007). Sudanese adolescent refugees: Acculturation and acculturative stress. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, 17(2), 160-181
- Robertson, J., Pitt, L., & Ferreira, C. (2020). Entrepreneurial ecosystems and the public sector: A bibliographic analysis. *Socio-economic Planning Sciences*, 72, 1-15. <https://doi.org/10.1016/j.seps.2020.100862>
- Rose, A. (2019). The role of teacher agency in refugee education. *The Australian Educational Researcher*, 46(1), 75-91. <https://doi.org/10.1007/s13384-018-0280-0>
- Rousseau, C., & Guzder, J. (2008). School-based prevention programs for refugee children. *Child Adolescent Psychiatric Clinics of North America*, 17, 533- 549. <https://doi.org/10.1016/j.chc.2008.02.002>
- Roy, L., & Roxas, K. (2011). Whose deficit is this anyhow? Exploring counter-stories of Somali Bantu refugees' experiences in "doing school". *Harvard Educational Review*, 81(3), 521-542.
- Saloviita, T. (2020). Attitudes of teachers towards inclusive education in Finland. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 64(2), 270-282. <https://doi.org/10.1080/00313831.2018.1541819>
- Sun, J. (2021). The mental health of refugees in the USA: changes and the unchanged. *Journal of Public Health*, 1-8. <https://doi.org/10.1007/s10389-020-01458-x>.
- Sweileh, W. M. (2018). Bibliometric analysis of peer-reviewed literature on Syrian refugees and displaced people (2011–2017). *Conflict and Health*, 12(1), 1-4. <https://doi.org/10.1186/s13031-018-0179-4>
- Sweileh, W. M., Wickramage, K., Pottie, K., Hui, C., Roberts, B., Sawalha, A. F., & Zyoud, S. H. (2018). Bibliometric analysis of global migration health research in peer-reviewed literature (2000–2016). *BMC public health*, 18(1), 1-18. <https://doi.org/10.1186/s12889-018-5689-x>
- Takeda, J. (2000). Psychological and economic adaptation of Iraqi adult male refugees: Implications for social work practice. *Journal of Social Service Research*, 26(3), 1-21. https://doi.org/10.1300/J079v26n03_01
- Taylor, S., & Sidhu, R. K. (2012). Supporting refugee students in schools: What constitutes inclusive education?. *International Journal of Inclusive Education*, 16(1), 39-56. <https://doi.org/10.1080/13603110903560085>
- Uptin, J., Wright, J., & Harwood, V. (2013). 'It felt like I was a black dot on white paper': Examining young former refugees' experience of entering Australian high schools. *The Australian Educational Researcher*, 40(1), 125-137. <https://doi.org/10.1007/s13384-012-0082-8>
- Ünal, R., & Aladağ, S. (2020). Kapsayıcı Eğitim Uygulamaları Bağlamında Sorunlar ve Çözüm Önerilerinin İncelenmesi. *Journal of Interdisciplinary Education: Theory and Practice*, 2(1), 23-42.
- Ünal, S. (2014). Türkiye'nin beklenmedik konukları: " Öteki" bağlamında yabancı göçmen ve mülteci deneyimi. *Journal of World of Turks/Zeitschrift für die Welt der Türken*, 6(3), 65-89.
- Vasquez, A. (1980). Some psychoeducational problems of children of political refugees. *International Review of Education*, 26(1), 65-76.

- Warriner, D. S. (2007). Language learning and the politics of belonging: Sudanese women refugees becoming and being "American". *Anthropology & Education Quarterly*, 38(4), 343-359. <https://doi.org/10.1525/aeq.2007.38.4.343>
- Watkins, P. G., Razee, H., & Richters, J. (2012). 'I'm telling you... the language barrier is the most, the biggest challenge': Barriers to education among Karen refugee women in Australia. *Australian Journal of Education*, 56(2), 126-141.
- Yakıncı, C., Aslan, M., & Bıçak, U. (2004). Tıpta dil birliğinin sağlanması. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 47, 228-232.
- Yılmaz, K. (2021). Sosyal bilimlerde ve eğitim bilimlerinde sistematik derleme, meta değerlendirme ve bibliyometrik analizler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1457-1490. <https://doi.org/10.33206/mjss.791537>
- Zhao, L., Deng, J., Sun, P., Liu, J., Nakada, N., Qiao, Z., Tanaka, H., & Yang, Y. (2018). Nanomaterials for treating emerging contaminants in water by adsorption and photocatalysis: systematic review and bibliyometric analysis. *Science of the Total Environment*, 627, 1253-1263. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2018.02.006>